

Občinski list

Glasilo občine Renče-Vogrsko

4 NARAVA-ČLOVEKU UČITELJ

Požar Kras 2022 – največji požar v zgodovini samostojne Slovenije

15 IZ OBČINE

Odprt je spominski park prve svetovne vojne Vinišče

39 ŠPORT IN REKREACIJA

Praznovanje 50 let nogometa v Renčah

Kazalo

Beseda uredništva	stran	2
Županova beseda	stran	3
Narava-človeku učitelj	stran	4
Iz Občine	stran	14
Iz krajevnih skupnosti	stran	19
Šola in vrtec	stran	28
Šport in rekreacija	stran	36
Kultura	stran	44
Društva	stran	47
Zgodovina naših krajev	stran	49
Sobivanje z naravo	stran	51
Obvestila	stran	52
Razvedrilo	stran	54
Obvestila	stran	55

OBČINSKI LIST – URADNO GLASILO OBČINE RENČE-VOGRSKO

Število izvodov Občinskega lista, ki ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini brezplačno, je 1500.

Naslov: Občina Renče-Vogrsko, Bukovica 43, 5293 Volčja Draga,
Telefon: (05) 338 45 00

Uredništvo: Alenka Gregorič – glavna in odgovorna urednica,
Vesna Pahor, Mateja Ščuka, Irena Rován, Hana Šuligoj, Renata
Tischer in Denis Čotar

Lektoriranje: Anja Nikolavčič

Strokovni članki niso lektorirani s strani našega lektorja.

Oblikovanje in grafična postavitve: Matjash Matjaž Bizjak

Tisk: Grafika Soča d.o.o.

Datum izida glasila: 6. oktober 2022

Hvala,

ena beseda je včasih dovolj, tisoč včasih premalo.
Kje tisto je jedro besede, ki daje ji moč zvenenja pomena.
Mogoče tam v ustih nesreče se je izgubilo,
ko pot proti soncu samovšečnega zahodnega vzhoda si
zaželelo.
Mogoče takrat, ko težko je breme človeštva nosilo ter si
na pleča silo mogočne igre ovilo.
Tam skrito nekje med polji danes stoji in
čaka Homerja ter njegovo resnico pomena,
ki tava od Iliade do Odiseja.
Res dolgo bo pot prehodila,
se s solzami ognjenimi v jutra budila,
da le našla bi prostor svojega pomena,
da našla bi mesto nekoč izgubljeno.
Res hvala beseda ti HVALA,
da z eno besedo povem ti, kako pomembna beseda je
HVALA.

Povezanost je temelj, ki podira vse meje, saj je njegov obroč
skupek vsega, kar daje človeku pomen, ljubezen, varnost, občutek,
da ni sam, da je del nečesa. Velikokrat se človek ujame
v puščavi lastnih misli in občutenj, ki so prepletena z žalostjo in
brezupom, zato je še kako pomembno zavedanje, da nisi sam,
da si del neskončnega obroča in da pride trenutek, ko te objame
in pokaže to neizmerno moč. Ni pomembno, kdaj človek občuti
ta objem, pomembno je, da ga prepozna v sili potrebe in se
mu s hvaležnostjo odpre. Trenutek, imeti potrebo nekoga ni
šibkost, temveč je izraz moči zavedanja, da smo enakovredni del
tega planeta, čeprav si nadevamo krila, s katerimi ne moremo
poleteti tja, kamor si želi nepotešena želja. Zavedati se pomena
enakosti še močneje utrjuje temelj povezanosti in daje moč
hvaležnosti s tem, ko postaja del medčloveške ljubezni.

To poletje nam je bilo dano spoznati in občutiti pomen pove-
zanosti, solidarnosti, ljubezni do sočloveka ..., ko so rdeči zublji
prebijali sivo, v dim zastrto nebo in nam nakazovali neuničljivo
moč narave, ki jo naša oholost večkrat prezre.

Ali je bila res potrebna človeku ognjena izkušnja, da zmore
hvaležnosti, da zmore postati nekdo, ki seže človeku v roko, da
zmore v čutenju občutkov objeti svet, zavedajoč se njih moči
pomena.

 Irena Rován

S toplo, sončno hvaležnostjo se počasi poslavljamo od poletnih
doživetij in z novimi izkušnjami se pripravljamo odstrimo in dajmo
priložnost novim, jesenskim poslanicam življenja.

Hvala vam, da smo lahko del nas. •

 Vaš uredniški odbor

Nagovor župana

OBČINA RENČE-VOGRSKO

smo 750.000 evrov za ureditev poplavne ogroženosti zaselka Lukežiči 1. Pridobili smo vsa sredstva za ureditev konjeniških, sprehajalnih in turističnih poti po občini. Z **Direkcijo za ceste** smo dosegli, da se bo obnovila državna cesta med Biljami in Bukovico v višini 1,6 milijona evrov. Letos se bo pričela obnova državne ceste nadvoza nad železnico v Volčji Dragi in s tem tudi prva faza za obvoznico Volčja Draga. V državni proračun nam je uspelo vmesiti 12 milijonov evrov za celotno obvoznico Volčja Draga, ki se bo v naslednjem letu pričela graditi.

Vse naštetu kaže na to, da je bilo letošnje leto leto nezamujenih priložnosti, kjer je občinska uprava začela z vsemi zastavljenimi projekti in pridobila največ sredstev v zgodovini naše občine za projekte prihajajočih let. S tem bo občina bolj varna, prijazna in povezana.

Leto smo začeli s covidom, v nadaljevanju nas je pretresla še vojna v Ukrajini, ki nam je dala vedeti, da svoboda ni samoumevna. Poletni meseci so našim krajem prizadejali najhujši udarec, največji požar v zgodovini Slovenije, ki smo ga s trudom in složnostjo premagali. Vse to je vseh nas, ki tu živimo, naredilo še močnejše in bolj povezane ter poudarilo vrednote sodelovanja, pomoči in prizadevanja.

Želim vam lepo in umirjeno jesen in zimo z družino in najbližjimi ter naj se leto zaključi kar se da umirjeno in radostno. •

Vaš župan
Tarik Žigon

Drage občanke, dragi občani,

za nami je turbulentno leto in verjamem, da se končuje umirjeno in delovno. Kljub vsemu vstopamo v jesen in zimo močnejši, bolj povezani in enotni. Leto smo pričeli z dokončanjem projektov iz preteklega leta: cesta na Brjah, odvodnjavanje na Lamovem, dokončan je bil projekt za javno infrastrukturo na Zmajni, v Martinučkih je bila postavljena varnostna ograja, pričela so se urejanja športno-rekreativnega parka na Laknessu v parku Volčja Draga, izbran je bil izvajalec za največji občinski projekt, vreden 4,3 milijone evrov, kanalizacije in vodovoda, ureditev odvodnjavanja meteornih voda in fekalnega kanala v Žigonih ...

Za vse zgoraj navedeno gre velika pohvala celotni ekipi občinske uprave in vsem zunanjim strokovnim sodelavcem. Sedaj se urejajo vodi na Špinjolišču in Jerabišču, pričela so se dela za drugo fazo v Oševljevu, uredilo se bo vodovodni sistem in ce-

stišča na Gavcu ter nov primarni vodovod v zaselku Doline v Volčji Dragi ... in še bi lahko našteval.

Obenem bi rad izpostavil, da se je Občina v preteklem in tem letu prijavljala na veliko razpisov za evropska in državna sredstva ter pri tem bila tudi uspešna. Pridobili smo 5 milijonov evrov nepovratnih sredstev za ureditev poplavne ogroženosti v naši Občini, in sicer za projekte ob reki Vipavi v centru Renč, ureditev vodotoka Renc ter obnovo povezovalne ceste med Renčami in Bukovico. Pridobili

Nagovor župana ob požaru

Dragi občanke in občani,

doživeli smo največji požar v zgodovini Slovenije, a ponosen sem na vse vas, na naše prostovoljno gasilsko društvo in našo civilno zaščito. Ob tem, kaj smo doživljali, je skoraj težko najti primerne besede hvaležnosti, predanosti in ne nazadnje strokovnosti, ki sem je bil deležen.

Sedaj, ko se spominjam tistih 14 dni in predvsem petka, 22. julija, ki se bo zapisal v zgodovino naše Občine kot največja evakuacija prebivalstva, več kot 2.700 ljudi iz Vrtoč, Renč, Oševljeka in Gradišča, me obdajajo čustva in ponos, da sem župan in da živim v naši občini.

Ponos in neizmerna hvaležnost:

- hvala našemu **Prostovoljnemu gasilskemu društvu Renče-Vogrsko**, katerega dekleta in fantje so bili na pogorišču od samega začetka in vse do konca v Sloveniji in Italiji, dekleta in fantje, ki so bili po 20-urni prisotnosti na terenu in nekaj urah počitka spet na delu, ki so bili v prvi bojni liniji in ki so kasneje vodili in poveljevali ostalim enotam, ki so prihajale gasit iz celotne Slovenije in niso poznale terena
- hvala naši **Civilni zaščiti Renče-Vogrsko**, ki je postavila štab v Bukovici, odprla kuhinjo, organizirala logistični center, vodila sekače in vse prostovoljce ter bila neprekinjeno po izmenah 24 ur na dan v delovanju
- hvala naši **enoti za prvo pomoč**, ki je vodila evakuacijo, sprejemala občane, poskrbela zanje, jim stala ob strani, občasno pa posredovala tudi pri kaki poškodbi
- hvala vsem uslužbencem **občinske**

uprave, ki so delali za CZ in sekače ter vso administrativno podporo pri zagotavljanju vsega potrebnega

Kot župan pa bi rad pohvalil vse, ki so delovali v ozadju in skrbeli za marsikaj:

- hvala podjetju **Vodovodi in kanalizacija Nova Gorica**, da je hitro popravljalo okvare, zagotavljalo vodo za gašenje in pomagalo gasilcem pri polnjenju cistern
- hvala **Zavodu za gozdove**, ki je skupaj s **SIDG** koordiniral sečnjo in obvaroval naše domove
- hvala **Občini Šempeter-Vrtojba** in društvu **Gas Vrtejba**, da sta v šempetrskem športnem centru sprejela naše občane za eno noč, za vso podporo pri logistiki in zagotavljanju hrane in pijače
- hvala **Policiji**, ki je izvajala evakuacijo in kasneje varovala naše domove z več kot 40 vozili in policisti
- hvala **Slovenski vojski** za logistično podporo

- hvala **Rdečemu križu** za pomoč pri evakuaciji
- hvala vsem podjetjem, društvom, zavodom, organizacijam, ki so darovali in priskočili na pomoč

Obenem pa gre velika neizmerna hvaležnost:

- **Gasilski enoti Nova Gorica**, ki je vodila štab gašenja, koordinirala vse terenske sile, pehote in zračno pomoč, in en velik hvala **Simonu Vendraminu**, ki je vse to vodil in nas obvaroval
- sosednjim **občinam Miren-Kostanjevica in Komen** za sodelovanje in recipročno pomoč, pa čeprav smo bili vsi v isti kaši

Hvala vam, občanke in občani, ker vem, da je prav vsak izmed vas prispeval, da ni bilo žrtev in so vsi stanovanjski objekti ostali nepoškodovani. Vsak dan slišim, kako lepo lokalno zgodbo, kako je vsak izmed vas pomagal gasilcem iz drugod, kako je pomagal sekačem,

kako je usmerjal intervencijska vozila, da se ne bi izgubila, in še bi lahko našteval. Verjetno sem nehote še koga izpustil in tudi njim se zahvaljujem.

Spomin na doživeto bo naše kraje spremljal še dolgo v prihodnost in ponosno bomo našim otrokom pripovedovali o največjem požaru v opomin, da je narava neizprosna in terja svoje spoštovanje in skrb.

Tak dogodek nas je združil, poenotil in nas ne glede na naša prepričanja, vero in ideologijo povezal in združil za skupno dobro vseh nas v naši Občini in celotni Sloveniji. Naj ta duh solidarnosti, pomoči, razumevanja ostane še naprej v naši Občini, saj smo lahko ponosni, da tu živimo.

Gasilski pozdrav Na pomoč! •

✍ župan Tarik Žigon
📷 Simon Kovačič

Bori, bori v tihi grozi
bori, bori v nemi grozi,
bori, bori, bori, bori!
Bori, bori, temni bori
kakor stražniki pod goro
preko kamenite gmajne
težko, trudno šepetajo.
Kadar bolna duša skloni
v jasni noči se čez gore,
čujem pritajene zvoke
in ne morem več zaspati.
»Trudno sanjajoči bori,
ali umirajo mi bratje,
ali umira moja mati,
ali kliče me moj oče?«
Brez odgovora vršijo
kakor v trudnih, ubitih sanjah
ko da umira moja mati
ko da kliče me moj oče,
ko da so mi bolni bratje.

(Srečko Kosovel)

Požar Kras 2022 – največji požar v zgodovini samostojne Slovenije

V nedeljo, 17. julija, ob 9.52 so zazvonili mobilni telefoni naših gasilk in gasilcev in na ekranih se je izpisal poziv: »POŽAR MED RENŠKIM VRHOM IN TEMNICO«. Hitro so izvozili in se napotili v smeri požara, misleč, da gre za rutinski gozdni požar, saj to je bil že

tretji gozdni požar v juliju na tem področju. Žal temu ni bilo tako. Nihče ni slutil, da se bo požar prelevil v 17-dnevno kalvarijo gašenja in reševanja, saj se je v naslednjih dneh razširil na celotno področje goriškega Krasa in kasneje tudi na komenski Kras.

v času veljavnosti državnega načrta za velike gozdne požare. Podatki so zbrani iz javno dostopnih podatkov (medijev) in so neuradni, saj končno poročilo o požaru Kras 2022 še ni bilo objavljeno.

Nedelja, 17. julij

Požar se je zaradi burje hitro razplamtel in se širil proti Temnici, pozneje pa se je zaradi spremembe smeri pihanja burje začel širiti proti Kostanjevici na Krasu in Cerju, ponoči pa proti vasi Lokvica. Aktivi-

Pogled na požar iz Renč prvi dan.

Ker je bilo naše prostovoljno gasilsko društvo kot lokalno društvo skupaj s prostovoljnimi gasilskimi društvi **GZ Goriške** in **GZ Nova Gorica-Šempeter** vključeno na praktično vseh lokacijah ali kot celota ali kot podpora v dovažanju nujno potrebne vode za gašenje na kritična področja, bom povzel dogodke, ki so se odvijali

Center Renč zasedla nočna izmena gasilcev iz notranjske regije.

Ognjeni zublji preskočijo cesto.

Gašenje s pomočjo zračnih sil.

ran je bil državni načrt za velike požare v naravnem okolju. Pri gašenju so imeli tudi pomoč iz zraka, in sicer štirje helikopterji in letalo Canadair. K nevarnosti so prispevala tudi še neodstranjena neeksplozivna ubojna sredstva (NUS) iz 1. svetovne vojne na tem območju.

Ponedeljek, 18. julij

Požar je gasilcem zjutraj uspelo omejiti okrog 500 metrov pred cesto Cerje–Lokvica, vendar se je dopoldne na enem izmed požarišč prejšnjega dne znova vnel ogenj.

Požar je bil pogašen. Pri delu je pomagal helikopter Slovenske vojske.

Torek, 19. julij

Noč na Renškem vrhu je bila za gasilce mirna. Požar je bil popolnoma pod nadzorom. Poveljniško mesto gašenja v Kostanjevici na Krasu sta obiskala predsednik Republike Slovenije **Borut Pahor** in poveljnik Civilne zaščite **Srečko Šestan**. Približno ob 12.30 je zagorelo na novi lokaciji, pod daljnovodom Opatje selo–Miren, s širjenjem požara proti Italiji. Do poznega večera je uspelo gasilcem požar omejiti. Na več mestih je zaradi isker ob zaviranju vlaka zagorelo na pobočjih ob železnici Devin–Sabljici na tržaškem Krasu, zaradi požara so prekinili železniški promet. Slovenski gasilci so ob slovenski

meji na mejnem prehodu Klariči požaru preprečevali preskok preko ceste.

Sreda, 20. julij

Na slovensko stran se je razširil požar iz italijanske strani meje. Iz vasi Sela na Krasu, Hudi Log, Korita na Krasu in Nova vas ter dela Mirna so morali evakuirati prebivalce. Popoldne in proti večeru so se lahko vrnili domov, saj je gasilcem uspelo preprečiti razširjenje ognja na hiše. Ogenj se je razširil preko ceste Miren–Lokvica, območje pa je prekril gost dim. Prizorišče so obiskali predsednik vlade **Robert Golob** in obrambni minister **Marjan Šarec** ter evropski komisar za krizno upravljanje **Janez Lenarčič**. Logistično težavo je pomenila oskrba z vodo, saj je izpadlo hidrantno omrežje. V transport vode so zato vključili vse razpoložljive cisterne za vodo.

Četrtek, 21. julij

Požar se je nadaljeval na treh večjih požariščih – pri Novi vasi, pri Vojščici in na liniji med Cerjem in Trsteljem – in na več manjših mestih. Širil se je s severnega območja Kostanjevice na Krasu in se približeval

Na terenu nas je presenetil obisk predsednika Boruta Pahorja.

Branjenje hiš v vasi Sela na Krasu.

Dostava vode in hrane gasilcem na terenu.

Na meji z Italijo, mejni prehod Lokvica.

Branjenje hiš v Mirnu.

požarišču na Renškem vrhu. Evakuirali so prebivalce vasi Vojščica, Temnica in Novelo. Ogenj je bil od hiš v teh vaseh oddaljen le 300 metrov, Kostanjevici na Krasu pa se je približal na okoli 200 metrov. Razmere na terenu so se zelo zaostrele. Popoldne je ogenj preskočil cesto Vojščica–Temnica. Glavna naloga vseh sil je bila zadržati požarno linijo pred cesto Temnica–Renče. Po 19. uri so se razmere toliko umirile, da so se krajani Vojščice, Temnice in Novela večinoma lahko vrnili domov, toda zvečer je znova zagorelo v bližini Cerja.

Petek, 22. julij

Ponoči so se pojavljala nova žarišča, ki so jih gasilci z velikim naporom ohranjali pod nadzorom. Najmočneje je gorelo na Cerju

Gašenje požara, ki se je širil proti vasi.

nad Mirnom in v smeri proti Trstelju. Čez dan je bilo najhuje na območju Kostanjevice na Krasu. Znova je gorelo tudi pod daljnovodom med Lokvico in Mirnom. Na terenu je bilo več kot 1000 gasilcev, v letalsko podporo pa so se poleg treh slovenskih in avstrijskega helikopterja ter letala Pilatus vključili še dva srbska in dva madžarska helikopterja. Gašenje je močno oviral gost dim. Zaradi širjenja požara je bila odrejena evakuacija prebivalcev Opatjega sela, Nove vasi in Hudega Loga. Pozno popoldne je veter iz burje prešel v močan jugo,

ogelj pa se je bliskovito razširil po pobočju Krasa v Vipavsko dolino na območje Občine Renče-Vogrsko. Evakuirali so tudi prebivalce vasi Renče in njenih zaselkov (Žigoni, Merljaki, Martinuči, Mohorini, Lukežiči, Ozren, Vinišče, Renški podkraj, Arčoni in Oševljek) ter predhodno vas Vrtoče v Občini Miren-Kostanjevica. Za prebivalce širše okolice Renč in Vrtoč je bila prava apokalipsa. Najhuje je bilo v Vrtočah, Merljakih, Mohorinih in Oševljeku in še posebej v Ozrenju. Na stavbah ni bilo večje škode, razen pogorele Markove kočje nad Renčami.

Sobota, 23. julij

Čez dan so s podporo iz zraka uspeli razmere nekoliko umiriti. V gašenje požara

je bilo vključenih več kot 1000 gasilcev. Na terenu so predvsem intenzivno zalivali robove požarišča, prostovoljci pa so pod koordinacijo Zavoda za gozdove izvajali protipožarne poseke in čiščenje okoli vasi. V gozdarske aktivnosti je bilo vključenih približno 300 prostovoljcev. Večinoma so gasili na območju Opatje selo–Temnica–Miren in Železna vrata–Trstelj. V gašenje so se vključili brezpilotni letalnik Belin Slovenske vojske ter dve romunski transportni letali Spartan. Evakuirani prebivalci so se dopoldne lahko vrnili domov, še vedno pa je veljala evakuacija za Mohorine, ki je bila preklicana popoldne.

Nedelja, 24. julij

Tekom dneva je bil požar pod nadzorom, vendar je zaradi nekaj burje še vedno obstajala nevarnost ponovnega izbruha. Na terenu je bilo približno 1500 gasilcev iz šestih gasilskih regij, helikopterji petih držav in romunski letali Spartan. Gasili so manjša žarišča na severnem delu pogorišča, večjega požara pa ni bilo več. Enote na tleh so predvsem čistile pogorišča in zalivale robove požarišč, zračne enote pa so z uporabo termo kamere locirale točke

Varovanje ceste Renče–Temnica pred preskokom ognja.

Apokalipsa nad Renčami.

Premik s Trstelja v Renče.

Markova koč.

Ubranjena lovski koč.

Enota pred helikopterjem Slovenske vojske.

podtalnih žarišč. Intenzivno se je izvajalo sekanje dreves. Kakovost zraka po državi se je izboljšala in bila povsod v mejah normale. Območje sta znova obiskala predsednik vlade Robert Golob in predsednik države Borut Pahor. Ponoči je bilo na terenu 700 gasilcev.

Ponedeljek, 25. julij

Požar je bil pod nadzorom. Izvajala se je nočna gasilska straža.

Torek, 26. julij

Še vedno so se pojavljala nova posamezna obvladljiva žarišča. Območje, kjer je minule

dni pustošil požar, je preletaval policijski helikopter s termo kamero. Nazadnje je zagorelo med Kostanjevico in Vojščico.

Sreda, 27. julij

Sredi noči, okrog ene ure, je zagorelo na pobočju Velikega Ovčnjaka nad vasjo Šibelji v Občini Komen, na območju na drugi strani Trstelja, kjer do tedaj še ni gorelo. Požar se je ob močni burji širil proti Železnim vratom in Trstelju. Aktivirani so bili gasilci kraške gasilske zveze, gasilske zveze Goriške in zveze Nova Gorica-Šempeter ter gasilci iz Vipave, Ajdovščine in drugod. Ponovno je zagorelo

na italijanski strani v bližini Opatjega sela, na pomoč so priskočili tudi naši gasilci, da se ogenj ne bi razširil na slovensko stran.

Četrtek, 28. julij

Požar na Velikem Ovčnjaku so gasilci spravili pod nadzor, medtem ko požar na italijanski strani tik ob mejni črti še ni bil obvladan. V pozno popoldanskem času se je požar namreč vnovič razplamtel, zato so v več krajih krajih na italijanski strani meje – Poljane, Devetaki in Vižintini ter Gabrje in Vrhi – pričeli z evakuacijami. Požar se je z Brestovca razširil tudi v smeri Dola, prav tako pa se je približal Doberdolu in Gorici. Pri gašenju požara so aktivno sodelovali tudi slovenski gasilci.

Petek, 29. julij

Na italijanski strani je gorelo med vase-ma Vrhi in Gabrje. Čelo požara so gasili z dvema Canadairjema in nekaj helikopterji. Silam na tleh so pomagali slovenski gasilci in preprečevali širitev požara proti slovenski meji. Sekači so dopoldne posekali grmovje in drevesa ob cesti med Opatjim selom in Mirnom, tako da so ustvarili širši pas, na katerem bi lažje ustavili ogenj, če bi se razširil iz italijanske strani. Popoldne je znova zagorelo na Velikem Ovčnjaku nad vasjo Šibelji v Občini Komen. Gasilcem je tudi s pomočjo helikopterjev Slovenske vojske in Policije požar uspelo omejiti.

Povratek ekipe iz nočne izmene.

Popolna oprema za gašenje gozdnih požarov.

Običajen pogled na polno razvit požar.

Čas za malico na terenu na italijanski strani.

Sobota, 30. julij

Stanje na obeh požariščih na Krasu se je umirilo. Pojavljala so se še manjša žarišča, vendar jih je bilo veliko manj kot v preteklih dneh.

Nedelja, 31. julij

Požar Kras 2022 je bil obvladan. Gasilci so začeli izvajati gasilsko in požarno stražo.

Ponedeljek, 1. avgust

Ob 19. uri je bil bo preklcan državni načrt, na podlagi katerega so bili na Kras napoteni gasilci iz celotne Slovenije.

Po prvih podatkih je na intervenciji v tem obdobju sodelovalo 12.526 gasilcev z 2898 vozili. Dodatno je bilo angažiranih še približno 2500 pripadnikov podpornih služb in enot (civilna zaščita, Policija, nujna medicinska pomoč, Rdeči križ Slovenije, Državna enota za varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi, Zračne sile, Slovenska vojska, Enota za hitre intervencije, Zavod za gozdove, Slovenski državni gozdovi in prostovoljci). (Vir: Ministrstvo za obrambo, 29. 7. 2022)

Požar Kras 2022 je gasila cela Slovenija. Povzemam pa izjavo **Erвина Čurliča**, člana Civilne zaščite za severno Primorsko:

»Prav poseben priklon si zaslužijo člani PGD Kostanjevica na Krasu, Renče-Vogrsko in Komen, saj so pred ognjem branili svoje domove in družine in so bili že od prvega trenutka v akciji v gašenju največjega požara v zgodovini Slovenije.« (Slovenske novice, 5. 8. 2022)

Po prvi oceni Zavoda za gozdove Slovenije je požar zajel območje, veliko 3600 hektarjev. Velika večina tega – kar 82 % – je v Občini Miren-Kostanjevica, 10 % uničenega območja je v Občini Renče-Vogrsko, 8 % pa v Občini Komen. (Vir: Ministrstvo za obrambo, 29. 7. 2022)

Prebivalci vseh treh občin Miren-Kostanjevica, Renče-Vogrsko in Komen ter prebivalci vasi na italijanski strani so pokazali, kako velika so njihova srca, z zahvalami na plakatih, finančnimi in materialnimi prispevki ter toplo besedo ali solzami gasilcem, sekačem, gozdarjem, policistom, pripadnikom Slovenske vojske in vsem drugim, ki

so sodelovali pri gašenju tako obsežnega požara, saj so s tem tvegali svoja življenja.

Požar Kras 2022 je napravil veliko ekološko in materialno škodo, po drugi strani pa je združil celotno Slovenijo v boju proti ognjenim zubljem in stkal prijateljstva tako med udeleženci, ki so aktivno sodelovali na požaru, kot tudi med prebivalci prizadetih občin. •

 [Dragan Zorn](#)
 [Arhiv PGD Renče-Vogrsko](#)

Gasilci so poskrbeli tudi za divjad.

Branjenje vasi Vrhi na italijanski strani.

Skupinska slika pod majicami v Kostanjevici na Krasu po požaru.

Požar Kras 2022

V nedeljo, 17. julija, je okoli 10. ure operativec 112 obvestil poveljnika Civilne zaščite Renče-Vogrsko **Milivoja Perkona** o izbruhu požara na Kraškem robu v smeri proti Temnici v večjem obsegu.

Zaradi resnosti situacije tudi ob opaženem dimnem stebru, segajočem preko Kraškega roba, ter suhem in vetrovnem vremenu je poveljnik CZ takoj izvedel sklic ožjega sestava štaba **Civilne zaščite Renče-Vogrsko**. Ta se je zbral v prostorih PGD Renče-Vogrsko ob 10.30 v sestavi 10 članov. Sklica sta se o seznanitvi s problematiko udeležila tudi župan **Tarik Žigon** in predsednik PGD **Dragan Zorn**. Na podlagi lastnega predvidevanja in prognoz smo prisotni ocenili vlogo gasilcev PGD Renče-Vogrsko in opredelili logistični del CZ za dobavo in razvoz hrane in pijače, pripravo lastne poljske kuhinje s kuharjem CZ, pripravili 5-člansko ekipo prve pomoči CZ in zagotovili tehnično opremo: reflektorsko luč, UKV postaje, megafon, svetilke, šotor prve pomoči ...

Nekaj pred 12. uro je bil z ukrepi in pripravami štaba CZ Renče-Vogrsko seznanjen

operativec 112 Nova Gorica, ki nam je posredoval prve podatke o razvijanju situacije požara na Krasu. V nadaljevanju dneva smo sprotno in samostojno pridobivali potrebne informacije, nismo pa bili še vključeni v pomoč ali razporejeni na delovanje na terenu. Prav zaradi neodrejenih nalog smo ponudili pomoč CZ mirenske občine, vendar je njihova CZ pomoč zavrnila. In ker se delo za pripadnike CZ naše občine še ni razporedilo, je bil štab ob 18. uri razpuščen.

Čez dva dni se je požarna situacija bistveno poslabšala, saj je požar prehajal preko Kraškega roba že na renško stran. Takšne razmere so pripeljale do tega, da je poveljnik CZ samostojno aktiviral popoln sestav pripadnikov civilne zaščite, ki je kljub dopustom zajel obseg 30 oseb. Štab in vsi operativni pripadniki smo se zbrali v prostorih občinske uprave, kasneje, ko se je izkazala potreba po neposrednem operativnem upravljanju moštva, pa je bil vodstveni del štaba razporejen izven

zgradbe občinske uprave. Takoj ob začetku dela je bila postavljena dežurna služba vodje štaba, administrativni del z vodenjem zapisnika o dogajanju, dežurna služba prve pomoči in logistični del. Sestavljena sta bila tudi razpored zamenjav dežurstev in nočna služba ter določena vozila za razvoz oseb in hrane.

Prvi problemi so se pojavili že v sredo okoli 16. ure, ko se je zgolj 11 gozdarjev odpravilo izvajati protipožarno poseko iz Vrtoč proti Cerju. Ker niso pričakovali nobene dodatne pomoči, iluzorno pa je bilo pričakovati, da bi nameravano delo dolžine okoli dveh kilometrov izvedli sami v še razumnem času, jim je bila v pomoč napotena skupina pripadnikov CZ. Istočasno pa smo se poslužili tudi obveščanja in iskanja pomoči preko družbenih omrežij (Facebooka) ter pri tem naleteli na neverjeten odziv. V slabih dveh urah se je že okoli šeste ure popoldne v pomoč zbralo okoli 80 sekačev, katerih večina je s seboj imela motorne žage. Prostovoljci so se zbirali pred zgradbo občine in bili napoteni ali pa odpeljani s pripadniki CZ na lokacijo izvedbe poseka. Z delom, ki so ga vodili gozdarji, so zaključili nekaj pred 22. uro, ko so naredili okoli kilometer in pol poseke in prišli skoraj do Cerja.

Naslednjega dne se je pred občino zbralo že okoli 300 sekačev, dan potem še 140, skupaj do zaključka požarnih aktivnosti pa smo jih v evidenci CZ zabeležili 688, s tem, da se jih veliko niti ni prijavilo, ampak so odšli direktno na kraj izvajanja del. Sekači so se odzivali na naše zaprosilo iz celotne Slovenije in so prihajali na zborna mesto

samostojno ali tudi organizirano. Njihovo delo se je izvajalo po smernicah štaba gozdnega gospodarstva, usmerjeno pa je bilo predvsem v obvarovanje naseljenih vasi in zaselkov pod Kraškim robom, kot tudi v možnost priprave učinkovitega protipožarnega pasu na odrejenih trasah. V delo poseka protipožarnih pasov se je vključilo tudi veliko občanov naše občine, tako da ocenjujemo sestav, ki je deloval v času celotne intervencije, na okoli 1000 udeleženih oseb prostovoljcev.

Poleg razporejanja sekačev na aktivne odseke je CZ skrbela tudi za logistični del podpore gasilskim enotam. Načrtovali smo po 250 obrokov za aktivne izvajalce, napotene na delo iz našega centra, bodisi z lastno kuhinjo ali z naročili iz gostinskih in catering obratov, vendar smo jih v praksi razdelili od 330 do 500. Manko so nam k sreči zapolnile donacije gostincev in posameznikov, ki so nam nemudoma in samoiniciativno priskočili na pomoč. Ta variabilni del oskrbe je zahteval izredno improvizacijo, v kateri je sodelovala tudi občinska uprava z županom na čelu. Odklone od načrtovanih obrokov pa so zaradi intenzivnosti požara, pogojevala hitra premeščanja gasilskih enot, katerih pripadniki se niso utegnili posluževati dogovorjenih prehranskih mest na območju Mirna ali tudi Komna.

V delo za oskrbo operativnih enot so se vključili tudi občani naše občine, za katerih srčnost in dobrosrčnost, kot tudi za gostince in donatorje, ki so dovažali hrano, energijske ploščice, pijačo itn., ni besed za zahvalo.

Toda kljub vsem naporom je bila sila ognja tako neverjetna, da je ogrozila življenja in premoženje ljudi in pripeljala do tega, da so se morali prebivalci pod Kraško planoto evakuirati na zbirno mesto v Bukovici. Kaj in kako je to doživljal posameznik, ve in se spominja vsak zase. Sreča je ta, da ni bilo žrtev in da ni nastala materialna škoda, razen in žal enega objekta na Kremencah. Požar, ki je prizadejal našo občino, je obsegal desetino celotne površine, ki jo je opustošil v mirensko-kostanjeviški in komenski občini. Kakšna je škoda v naši občini, kjer je vegetacija večja, ali pa na kraškem delu, kjer je več grmovja in podobno, še ni znano.

V času požara in to prav v času evakuacije, so nas v Bukovici obiskali predsednik vlade **Robert Golob**, minister za obrambo **Marjan Šarec** in poveljnik Civilne zaščite Republike Slovenije **Srečko Šestan**. Seznanili so nas z ugotovljenimi določenimi pomanjkljivostmi v sistemu izvajanja služb kot celote in tudi z dejstvom pomanjkljive

opreme ter z veliko pozitivnostmi, ki so jih opazili pri izvajanju operativnega dela na celotnem območju. Župan Tarik Žigon jih je seznanil tudi z moralo in srčnostjo moštva, saj je bil tudi sam vse dneve aktiven pri vodenju intervencije in je delo tudi koordiniral.

Par dni po prenehanju nevarnosti in po zaključenih intervencijah so donatorji organizirali tudi srečanje za vse udeležence gašenja in intervencij, ki se je odvijalo v restavraciji podjetja **Spintec**. Občinska uprava in CZ sta poskrbeli za najširše obveščanje udeleženih v intervenciji. Zbralo se nas je okoli 400, donator pa je poskrbel tudi za zgodovinsko in spominsko izdajo praktičnega darila: majic z logotipom požara.

V zaključku naj omenim še neverjeten občutek, ki so ga udeleženci intervencije pustili sodelujočim in med seboj. Spletla so se številna tovarištva, poznanstva, kolegialnost ... Izmenjavali so se naslovi, telefoni, elektronski naslovi. Porajale so se želje po srečevanjih, obiskih, druženju, pomoči.

Požar je torej pustil, kar je. Ni samo slabo. Opozoril nas je na marsikaj in nam marsikaj tudi pokazal. Ostalo pa nam je tudi pogorišče, ki nas s samo sliko stanja še posebej opozarja, naj bomo pripravljene tudi na poplave. To je na vodo, ki so jo prav pri požaru najbolj rabili. In zakaj? Ob močnih nalivih bo prišlo do erozije. Zemljo bo spiralo in polnilo hudourniške grape. Količina vode se bo v dolini zelo povečala, saj je bila pogorela vegetacija velik porabnik vode in tega praktično ni več.

Upajmo, da nam bo narava bolj prizanesla vsaj z vodo. Ampak da bo upanje močnejše, ne pozabimo dejstva, da smo vseeno močni, složni in pripravljene na medsebojno pomoč, zato samo složno in solidarno naprej v bodočnost. •

 Milivoj Perkon
 Arhiv CZ Renče-Vogrsko, Damjan Mozetič, Urban Martinuč, fb 24 ur

Zahvaljujemo se

Slovenkam in Slovencem za donirana denarna sredstva na naš TRR in materialne dobrine, ki ste jih prispevali sredi ognjene vihre, ki je pustošila Kras in ogrožala naše domove. Posebna zahvala pa gre občanom naše Občine Renče-Vogrsko ter nevladnim in humanitarnim organizacijam, podjetnikom, gospodarskim družbam in njihovim kolektivom, ki se jim bomo posebej pisno zahvalili.

Našim kolegicam in kolegom gasilcem in gasilkam iz vseh GZ širom po Sloveniji, posebej pa gasilcem **GZ Goriške** in **GZ Nova Gorica-Šempeter** ter **Gasilski enoti Nova Gorica**, **GRC Ajdovščina** in **ZGRS Sežana**, s katerimi smo pretežno skupaj krotili ognjene zublje. **Slovenski vojski**, **Policiji** in njihovim zračnim enotam, enotam prve medicinske pomoči in enotam civilne zaščite Furlanije-Julijske krajine. **Civilni zaščiti Renče-Vogrsko**, županu **Tariku Žigonu** in **občinski upravi** za logistično podporo

ter **prostovoljnimi sekačem** za urejanje posek. Občanom vseh treh občin Renče-Vogrsko, Miren-Kostanjevica in Komen, ki ste nas podpirali na terenu in kakor koli pripomogli k uspešni pogasitvi največjega požara v zgodovini Slovenije. Hvala vam.

Z gasilskim pozdravom Na pomoč.

✍ in 📷 Gasilke in Gasilci
PGD Renče-Vogrsko

Posebna zahvala

Posebej se zahvaljujemo za izdatno finančno pomoč v višini 10.000 evrov zakoncema **Beate** in **Daniju Pečičniku**, direktorjema družbe

Polident d.o.o., ter zaposlenim, ki so še dodatno zbrali prispevke in materialna sredstva. •

✍ in 📷 Gasilke in Gasilci
PGD Renče-Vogrsko

Hvala vsem občankam in občanom, vsem vam, ki ste na kakršen koli način pomagali. 1000x hvala.

Hvala

Vse naše življenje je potovanje z drugimi. Takrat, ko je pot resnično težka, se napor zmanjša, če jo prehodimo skupaj, povezani s človečnostjo in solidarnostjo.

HVALA, KER STE JO PREHODILI Z NAMI.

Mnogo vas je, domačinov, podjetij, prijateljev iz sosednje Italije, ki ste darovali po svojih zmožnostih, znanju, močeh. Nekateri ste darovali svoj čas in pridne roke, nekateri denarna sredstva, delovno orodje, drugi ste prinašali hrano, pijačo, sanitetni material, zdravila, lokalni gostinci so pripravili tople obroke ...

Čisto vse, kar ste prispevali, je bila dragocena pomoč, za kar smo neizmerno hvaležni. •

in Civilna zaščita Renče-Vogrsko

Donacija

Na občini se je 26. avgusta zglasil in obiskal župana **Tarika Žigona** in poveljnika Civilne zaščite **Milivoja Perkona** direktor Polidenta d.o.o. **Dani Pečečnik** ter za namene delovanja in opreme Civilne zaščite izročil vrednostni bon v znesku

2.000 evrov. Za donacijo sta se mu prejemnika zahvalila in bila med drugim seznanjena tudi z dejstvom, da je **Polident d.o.o.** uspešno podjetje s področja dentala in da svoje izdelke prodaja v več kot 60 držav. Dani Pečečnik je

bil seznanjen tudi z delovanjem in potrebami Civilne zaščite, pogovor pa se je zaključil v smeri medsebojne pomoči in sodelovanja. •

in Civilna zaščita Renče-Vogrsko

Praznovanje občinskega praznika je odzvenelo v maju

Zadnji dogodek v okviru večdnevnega praznovanja 15. obletnice obstoja **Občine Renče-Vogrsko**, koncert **Big banda NOVA** z gosti, je bil zaradi bolezni med nastopajočimi premeščen s prvotnega termina v aprilu na nedeljo, 22. maja. Dovolj naklonjeno vreme je dopustilo dogodek izpeljati na načrtovani lokaciji, pri starem mlinu ob reki Vipavi v Renčah, in obiskovalcem omogočilo uživati koncert pod zvezdami.

Že skoraj poletni večer, ki ga je prijetno hladila reka Vipava, se je začel z instrumentalno skladbo *In the Mood*. Vse zbrane je nato pozdravil in nagovoril župan Občine Renče-Vogrsko **Tarik Žigon**. Sledil je koncert. Big bandu sta se na odru najprej pridružili solistki **Mojca Rusjan** in **Nika Kodrič**. Mojca, domačinka iz Renč, je članica vokalne skupine Perpetuum Jazzile in učiteljica petja. Tako v skupini in kot solistka redno nastopa, se izpopolnjuje in se predstavlja pred domačo in tujo publiko. Nika prihaja iz Branika, a jo je naša občina kot učiteljico na OŠ Renče in podružnici

v Bukovici vzela že skoraj za svojo. Nika ljubezen do petja in glasbe rada prenaša na mlajše generacije – kot animatorka, učiteljica petja in seveda solistka. Za prireditev Šola ima talent, ki jo soustvarja že vrsto let, je tudi uglasbila himno. Solistki sta se ob spremljavi big banda sprehodili skozi slovenske zimzelene hite, kot so Orion, Med iskrenimi ljudmi in Ne čakaj na maj, in modernejše skladbe Čudovit je svet, Lahko noč Piran in Ne ni res.

Big band NOVA je jazzovski orkester, ki pod okriljem **Glasbenega društva NOVA** neprekinjeno deluje že več kot 27 let. Vodi ga **Damijan Valentinuzzi**. V svojih vrstah združuje tako mlade talente, glasbene ljubitelje kot tudi profesionalne glasbenike s celotne Goriške. Kar nekaj zelo aktivnih članov big banda in društva nasploh prihaja tudi iz Občine Renče-Vogrsko. Bigbandovski repertoar so bolj ali manj znani jazz standardi, v priredbah pa velikokrat zazvenijo tudi ostale popularne vrste in celo avtorske skladbe skladateljev in aranžerjev, ki so člani društva.

koncertu sta oder zasedla solista **Tinkara Kovač** in **Slavko Ivančič**. Oba sta večkratna nagrajenca in zmagovalca festivalov Melodije morja in sonca, Slovenska popevka in EMA. Tinkara je vsestranska glasbenica, ki je Slovenijo leta 2014 predstavljala na Evroviziji, in ustvarjalka, čudovitega prepoznavnega glasu in melodij, ki jih vedno znova barva z nepogrešljivo flavto. Slavko, legendarno ime slovenske glasbe, ki nam, ko po radiu ničkolikokrat zaslišimo njegov prepoznaven, senzualni glas, pusti, da obstojimo za trenutek in odtavamo nekam daleč.

Zasedba redno nastopa na celovečernih koncertih, na katerih se ji nemalokrat pridružijo znana imena slovenske glasbene scene: Vlado Kreslin, Rudi Bučar, Anika Horvat, Nuša Derenda, Tatjana Mihelj idr. Na tokratnem

Kanček nostalgije ob izbranih melodijah slovenske popularne glasbe se je razširil tudi med poslušalci koncerta v Renčah. Da smo željni koncertov v živo, je pokazal številčni odziv obiskovalcev, ki se je s prevešanjem dneva v noč vztrajno večal. Za dodatno ponudbo, bogat izbor pijač in pravi domač sladoled sta poskrbela bar **Supkultura** in **Društvo mladi Renče-Vogrsko**, tudi organizator dogodka. Dogodek je povezovala domačinka **Kristina Mihelj**. •

 Nina Vrabec
 Jernej Humar

Spominska zvonica na Viniščah

Maja letos je bila na Majnem griču nad Viniščami otvoritvena slovesnost posvetitve zvonice v spomin svojim padlim sorojakom v prvi svetovni vojni, ki so jo postavili slovaški državljani, člani **Kluba vojaške zgodovine** iz Slovaške. Omenjeni klub namreč postavlja spominska obeležja na vseh frontnih linijah prve svetovne vojne, kjer so bili v bojih udeleženi in padli vojaki njihove nacionalnosti.

Tako so pred dobrimi tremi leti začeli iskati primerno lokacijo za postavitev spominskega obeležja padlim na soški fronti. Ogljedali so si zanimive odseke fronte, kjer so delovali slovaški vojaki pod okriljem avstro-ogrske vojske. Med petimi ogledanimi lokacijami od Rombona do morja so kot najugodnejšo in najbolj slikovito izbrali prav lokacijo na Viniščah. Izbiro, pri kateri je sodeloval tudi uslužbenec njihove ambasade iz Ljubljane, so utemeljili z dejstvom, da je na majhnem območju vrha in okolice Majnega grička površine okoli hektar, slikovita slika vojaške logistike, izhajajoča iz vstopnega cikcak vojaškega jarka, ki pelje vse do frontne in rezervne linije na Kraškem robu s kaverno, ki ima vhod in izhod, ter tremi, sicer le enim dokončanim, betonskim bunkerji na vršni koti.

Odločitev o lokaciji postavitve spominske zvonice je pogojevala pogovore z **Občino Renče-Vogrsko** in dosegla tudi soglasje. Sama ideja in namera pa sta v občini pogojevali tudi odločitev o ureditvi tematskega parka na temo prve svetovne vojne. Zaradi tega so bili opravljeni tudi pogovori s **Slovenskimi državnimi gozdovi**, ki so lastnik parcele, pridobljena služnost ter izveden dolg in mučen postopek nakupa sosednje parcele v lasti fizične osebe, ki je segala v ravnino lokacije nameravane postavitve zvonice.

V času pred ureditvijo dokumentacije in izvedbo del so si slovaški izvajalci večkrat ogledali lokacijo postavitve zvonice in že pred dvema letoma iz Slovaške v Renče pripeljali celotno konstrukcijo zvonice z vsemi pripadajočimi elementi ter se dogovorili za čas izvedbe postavitve. Žal se je takrat začela tudi epidemija korone, ki je predvidene termine izvedbenih del zamikala vse do letošnjega leta, ko se je postavitve opravila v pomladnih mesecih.

Pred samo postavitvijo okoli 6 metrov visokega objekta zvonice z dvema krilnima strehama in zvonci iz tulcev topovskih granat je Občina poskrbela za izvedbo zemeljski del in temeljitev objekta. Postavitev objekta zvonice, so izvedli člani slovaške ekipe **Kluba vojske historije Beskydy** pod vodstvom njihovega vodje **Josefa Krupe**.

Josef Krupa nam je posredoval tudi informacije o tem, da je uporabljeni les za zvonico iz zelo redko rastoče rdeče smreke, ki ima tudi posebna rastišča na Slovaškem. Značilnost tega lesa je ta, da ima izredno dolgo življenjsko dobo brez zahtevnega vzdrževanja in da je njegova življenjska doba na odprtem okoli sto let. Povedal je tudi, da je kamen v skupni teži okoli dve toni in pol pripeljan iz Slovaške in posebej temeljen kot podstavek zvonice. Dodal pa je še, da je v prvi vojni padlo okoli 70 tisoč slovaških vojakov. Ta zvonica, ki so jo letos postavili na Viniščah je četrta postavljena in namenjena padlim Slovakom na soški fronti in enoti Slovakov, ki se je bojevala na Velikem vrhu, imajo pa še dve zvonici, postavljeni na Slovaškem v Hostovicah in Oravi ter eno na Poljskem v Jangrutu.

V zadnji, finalni fazi postavitve zvonice je sodelovalo osem Slovakov, desetkrat več, torej okoli 80, pa se jih je udeležilo otvoritvene slovesnosti v maju, kjer je program otvoritve spremljalo tudi še okoli 120 domačinov in vabljenih gostov. Občina je otvoritveno slovesnost popestrila tudi s konkretnim programom prikaza gibanja vojakov v jarkih in prenosom ranjenca, oblečenega v uniforme avstro-ogrske vojske iz prve vojne, skupaj s **Fundacijo poti miru** je tudi postavila informativne table na vhodu v obrambni jarek in ob zvonici sami ter s CZ poskrbela za primerno pogostitev z vojaško kuhinjo in stoj-

nicami za pijačo. Otvoritveni trak je prerezal slovaški veleposlanik v Ljubljani, počastitev spomina na padle pa je poudarilo tudi nekaj govornikov, ki je slovesnosti sledilo.

Z zaključkom slovesnosti pa se dela v tematskem parku niso zaključila. Občina nadaljuje z urejanjem okoliških sprehajalnih in kolesarskih ter konjeniških poti in te povezuje s Kraško planoto ter vzhodnim in zahodnim delom Kraškega roba. Do letošnjega poletja so bili urejeni že okoli 4 kilometri teh poti, urejanje pa se bo nadaljevalo tudi v jesen.

In če se omejim še na katastrofo zadnjega požara, naj omenim tudi dejstvo, da je požar prišel vse do in okoli zvonice, vendar te ni zajel, niti poškodoval. Rešilo jo je to, da je bilo med urejanjem terena posekanih kar nekaj polomljenih in visečih dreves, očiščena podrast in pa urejeno primerno široko peščenno dvorišče okoli zvonice, tako da plamen te ni zajel. •

 Milivoj Perkon
 Občina Renče-Vogrsko

Ime naselja Vinišče / Ime naselja Vinišče se kot edninski samostalnik srednjega spola sklanja: Vinišče, Vinišča, Vinišču, Vinišče, Vinišču, Viniščem. Narečni jezik pa se sploh pri lokalnih poimenovanjih večkrat precej spreminja od standardiziranih oblik. Tako se je v primeru naselja Vinišče v domači govorici uveljavila drugačna oblika sklanjanja – kot množinski samostalnik moškega spola: Vinišče, Vinišč, Viniščam, Vinišče, Viniščah, Viniščami. Ker je lokalno okolje to zadnjo obliko že ponotranjilo in jo usvojilo kot pravilno, smo se odločili, da jo obdržimo tudi v lokalnem glasilu *Občinski list*.

Odprt je spominski park prve svetovne vojne Vinišče

Spominski park prve svetovne vojne Vinišče v Občini Renče-Vogrsko je tudi uradno odprt. Na slovesnem odprtju 17. maja sta vence v čast padlim vojakom na tem območju položila župan **Tarik Žigon** in veleposlanik Slovaške republike v Sloveniji **Peter Zeleňák**, odprtje pa so pospremili z uprizoritvijo oskrbe ranjencev na fronti.

in slovaški veleposlanik v Sloveniji Peter Zeleňák. Ob kaverni na vrhu hriba, kjer je lično urejen kotiček z mizo in klopmi, so namreč Slovaki v spomin na svoje vojake postavili zvonico, šestmetrski lesen stolp. Slovaki take stolpe postavljajo na frontnih linijah, kjer so se bojevali njihovi vojaki, in za soško fronto so izbrali območje s številnimi zgodovinskimi ostanki na Viniščah.

Župan Občine Renče-Vogrsko Tarik Žigon je poudaril pomen nadaljnega turističnega razvoja. Prav omenjeni spominski park bo centralna turistična točka v občini. V

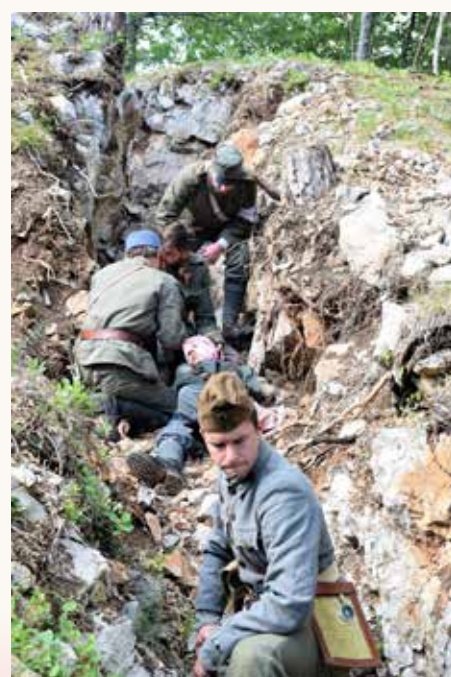
Občini Renče-Vogrsko je namreč želja, da se v bližnji prihodnosti uredi širše območje, kjer bodo poleg zgodovinskega turizma na voljo še sprehajalne, kolesarske in konjeniške poti ter gorsko-kolesarska trasa in plezalna stena v zapuščenem kamnolomu za aktivno preživljanje prostega časa. Prav tako so tudi že žive ideje, da se povežemo s pomnikom miru na Cerju ter začnemo razvijati krožno pot notranjega miru, ki bi povezala obe obeležji. •

in [Občina Renče-Vogrsko](#)

Med udeleženci slovesnosti sta bila tudi predstavnika **Slovenskih državnih gozdov**, saj je območje spominskega parka v lasti družbe SIDG. Iskreno se Občina Renče-Vogrsko zahvaljuje Slovenskim državnim gozdovom za dodatno pomoč in odzivnost pri izpeljavi projekta.

Spominski park prve svetovne vojne Vinišče je del projekta WALK OF PEACE: trajnostni razvoj dediščine prve svetovne vojne med Alpami in Jadranom. Strateški projekt je sofinanciral Evropski sklad za regionalni razvoj in se je izvajal v okviru Programa Interreg Slovenija Italija 2014–2020, kot vodilni partner pa je nastopal **Posoški razvojni center**.

Odprtja parka prve svetovne vojne z jarki, bunkerji, kaverno in urejenimi potmi so se udeležili tudi številni gostje iz Slovaške

Razvoj zelenega turizma v Občini Renče-Vogrsko – plovba po reki Vipavi

Vipavska dolina je primer skritega naravnega in kulturnega zaklada v osrčju Evrope, kar je leta 2018 potrdil tudi Lonely Planet, največje in najvplivnejše medijsko podjetje za izdajo turističnih vodnikov, s tem, ko je na lestvico desetih najboljših destinacij v Evropi uvrstil tudi Vipavsko dolino. Območje, ki ponuja odlična kulinarčna doživetja in osupljivo pokrajino ter tako raznoliko naravno in kulturno dediščino, ima velik potencial za nadaljnji razvoj zelenega turizma (kot so kolesarstvo in pohodništvo po urejenih poteh, gorski teki, gorsko kolesarjenje, plovba, ekskurzije in organizirana

vodenja do naravnih in kulturnih znamenitosti ter ostale dejavnosti in aktivnosti na odprtem) in s tem območja nasploh.

Ideja, skupaj z razvojem kolesarskih in pohodniških poti, sledi državni Strategiji trajnostne rasti slovenskega turizma oz. slovenskemu *outdoor* produktu, ki temelji na izjemnih naravnih danostih, kakovostni infrastrukturi, lokalni kulinariki, trajnostnem izvajanju ter odgovorni rabi naravnih in kulturnih danosti. V zadnjem času vse bolj priljubljena oblika aktivnega in sproščujočega raziskovanja sveta je veslanje na deski ali supanje. Plovba po reki s supom je zanimiva zaradi individualne izkušnje naravnega okolja, po katerem plujemo, saj je Vipava privlačno vijugasta, brežine so zaraščene, nad strugo se razprostirajo drevesa, na katerih prebivajo ptice, ki nas preletavajo, žvrgolijo in ustvarjajo praviljično kuliso.

Zaradi privlačnosti tako same reke Vipave kot naravnega okolja in bogate kulturne dediščine ob reki se je Občina Renče-Vogrsko lotila urejanja plovbe po Vipavi kot instrumenta, s katerim želi tako sam vodotok kot prostor ob njem približati občanom in na ta način poskrbeti za njegovo urejenost, priljubljenost in s tem zavedanje občanov o njegovi pomembnosti za okolje, v katerem živijo, ter s tem ohranjanje in varovanje naravnega okolja pred nedopustnimi posegi vanj. Plovba kot splošna raba vode je tako naravno dana možnost za razvoj zelenega trajnostnega turizma in športno-rekreativnih dejavnosti,

namenjenih tako občanom kot obiskovalcem. Občutljiva okolica namreč ne dopušča masovnega turizma, tako lokalna skupnost kot občani pa se zavedajo, da je razvoj zelenega turizma z vključevanjem lokalnih ponudnikov prenočišč in lokalno značilne kulinarike redke sprejemljiv način razvoja kraja, saj se s tem ohranjajo tudi izročila prednikov, lokalno značilne specialitete, občutljivo območje se varuje pred tujo konkurenco in tako se ohranja lokalna identiteta.

Plovba po reki Vipavi je torej le eden izmed potencialov naravne dediščine, ki jo je lokalna skupnost zaradi obilice spremljajočih dejavnosti prepoznala kot možnost za gospodarski razvoj območja. Z ureditvijo plovbe lokalna skupnost lahko uredi in pridobi tudi nadzor nad dogajanjem na plovbenem območju reke in s tem sama skrbi za ohranjanje narave in varovanje edinstvenega občutljivega okolja, pomembnosti katerega se zaveda. Interes ureditve plovbe je torej večstranski. Ureditev plovbe temelji na strokovnih podlagah, pripravljenih na podlagi celostne analize območja in z vključevanjem deležnikov, z izdelavo katerih je občina pričela v letošnjem letu. Sočasno se plovnost reke Vipave ureja za celotno območje Vipave od **Občine Ajdovščina** do **Občine Miren-Kostanjevica**. Izdelovalec strokovnih podlag je podjetje **HNG d.o.o.**

 Simon Mrak, univ. dipl. inž. vod. in kom. inž., HNG d.o.o.,
Matjaž Zgonik, Višji svetovalec za projekte, turizem in kmetijstvo, Občina Renče-Vogrsko
Milivoj Perkon, predsednik delovne skupine za turizem Občine Renče-Vogrsko in poveljnik CZ Renče-Vogrsko

Čistilna akcija ter delavnice za otroke in mladino ob spustu po reki Vipavi

Občina Renče-Vogrsko, Mestna občina Nova Gorica in Društvo mladi Renče-Vogrsko so ob koncu šolskega leta v soboto, 25. junija, v sklopu projekta LAS (Supanje po Vipavi) organizirali tradicionalni spust s plovili po reki Vipavi od Prvačine do Renč z delavnicami za otroke in mladino. Vzporedno s spustom s plovili je potekala tudi čistilna akcija reke Vipave.

Dogodek, organiziran in izveden v okviru projekta Supanje po Vipavi, uresničuje cilje Strategije lokalnega razvoja LAS V objemu sonca, sofinanciran iz EU sredstev - Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republike Slovenije. Častna gosta sta bila župan Občine Renče-Vogrsko **Tarik Žigon** in podžupan Mestne občine Nova Gorica **Simon Rosič**.

Namen dogodka je seznanjanje predvsem mladih z novimi športi in možnostmi, ki jih Vipavska dolina nudi za rekreacijo ter aktivno in koristno preživljanje prostega časa. Sočasno s tradicionalnim spustom s plovili po reki Vipavi so potekale še razne delavnice za otroke in mladino s poudarkom na ekologiji reke Vipave ter skrbi za ohranjanje čistoče reke in okolice.

Dogodek je priložnost, da otroci in mladi preživijo dan v naravi, ob reki Vipavi razvijajo prijateljstvo, medsebojno sodelovanje in se pomerijo v športnih in ustvarjalnih aktivnostih ter spoznajo tradicionalno kulinariko in običaje, utrjujejo samozavest in pridobivajo športne navade.

Začetek spusta se je začel ob 10. uri v Prvačini na vstopni točki pri čistilni napravi. Tukaj sta potekali dve delavnici za otroke in mladino: ekologija reke Vipave in življenje ob njej + ustvarjanje spominov. Vsem udeležencem so bile razdeljene rokavice in vrečke za smeti. S spustom se je tako začela tudi čistilna akcija. Prve nabrane smeti (najlonske vrečke, traktorske gume, odrabljeni bojljerji itd.) smo pustili na prvi postojanki pri rokavu v Dombravi, kjer sta potekali delavnica spoznavajmo lokalne dobrote in zelišča ter pokušina domačih dobrot lokalnega vinarja. Na izstopno točko v Renčah smo prispeli okrog 15. ure, kjer sta potekali še ena delavnica - stare igre in navade - ter pogostitev s hrano za vse udeležence. Zvečer pa se je dogodek zaključil s koncertom lokalnih glasbenih skupin.

Vsi udeleženci smo se strinjali, da moramo dogodek izvesti vsako leto, saj je bila prisotna energija na pravem mestu. Vse opozorilne table, ki so nastale v sklopu izvedenih delavnic, so nameščene ob reki Vipavi in opozarjajo vseh nas, da skrbimo za reko in življenje ob njej.

Partnerji projekta *Supanje po Vipavi*
Občina Renče-Vogrsko
Mestna občina Nova Gorica
Društvo mladi Renče-Vogrsko

Vokalna skupina Lijak 1883 – Vogrsko

V četrtek, 23. junija, je ob 20. uri potekal Veliki dobrodelni koncert **Vokalne skupine Lijak 1883 - Vogrsko** z gostom **Rudijem Bučarjem**. Sporočamo, da smo z vašo pomočjo zbrali 2.983,93 evra donacij, ki smo jih namenili oddelku kirurške intenzivne terapije otrok pediatrične klinike v Ljubljani. Hvala vsem, ki ste čas namenili dobrodelnosti in nas prišli podpret na koncert v tako velikem številu.

V imenu vokalne skupine se zahvaljujem vsem nastopajočim. Dragi Rudi Bučar, **MOYA - Mojca Štoka**, **Vokalna skupina Vogrinke** in umetniška vodja **Ingrid Prznik**, **Vokalna skupina Bisernice**, **Otroški pevski zbor podružnične šole Vogrsko**, **Otroški pevski zbor OŠ Ivana Roba Šempeter**, učenci **Godbeniške šole Vogrsko** ter zborovodje **Jani Klančič**, **Helena Hvala Prah**, **Kristina Saksida**, harmonikar **Nejc Vrtovec** in **Pihalni orkester Vogrsko** z **Nejcem Kovačičem**, iz srca hvala za vaš prispevek na koncertu. Hvala tudi **Marku Juretiču** za doživeto povezovanje programa.

Zahvala gre tudi **Nataši Nanut Brovč**, pomočnici ravnateljice OŠ Ivana Roba, **Nadji Pahor Bizjak**, vodji POŠ Vogrsko, in **Valentini Gregorič Saksida**, predsednici KTD Vogrsko, za pomoč pri organizaciji dogodka.

Hvala tudi našim donatorjem in pokroviteljem za nesebično pomoč: **Pekarna Brumat**, **Reservoir Dogs brewery**, **Mlino-test**, **Eurospin Slovenija**, **Mesnica Cijan Semolič**, **Agro Liam - grosistična prodaja**,

ja, **Klet Brda**, **Mesnina PELOZ**, **Pekarna Vintola**, **Vinska klet Agroind Vipava**, **sokovi Smodin**, **Vina Bric**, **Vina Fornazarič**, **Cos**, glavni medijski sponzor **Radio Robin**, **Radio Ognjišče**, **Ritter**, **BFB**, **Almina Embal** in **Stopa**. Ter seveda vsem, ki ste priskočili na pomoč, vsem, ki ste kakorkoli pripomogli, pa še niste na našem seznamu in bi vas v tem trenutku z veseljem omenili.

Zahvala tudi **Nadji Gregorič** za aranžma in cvetje, **Marku Turelu**, **Alenu Hrvatinu** s sodelavci za ozvočenje, **Aleksandru Fornazariču**, **Občini Renče-Vogrsko** in županu **Tariku Žigonu**, **Krajevni skupnosti Vogrsko** in **Nejcu Gorjanu**,

Občini Miren-Kostanjevica in županu **Mauriciju Humarju**, **Občini Šempeter-Vrtojba** in županu **Milanu Turku**, **Osnovni šoli Ivana Roba Šempeter** in **Podružnični osnovni šoli Vogrsko**. •

 Mojca Cej
 Teja Lazar

Mohorjevo 2022 v Renčah – pestro in zanimivo

Za slovesen začetek Mohorjevega smo poskrbeli, ko smo obeležili 45. obletnico pobratenja med **Občino Štarančan** in **Krajevno skupnostjo Renče**. Domačini in gostje so napolnili renško kulturno dvorano, a o tem dogodku lahko več preberete v posebnem članku.

Na praznični predvečer smo se zbrali pod platanama pred renškim zdravstvenim domom, kjer so glasovi **Moškega pevskega zbora Provox** zazveneli v ubranem petju. Pevci so se polni navdiha združili in nam pripravili pravo pevsko poslastico. Da se je večer končal še bolj praznično, je poskrbela **Florida Petelin**, predsednica naše krajevne skupnosti, ki je Moškemu pevskega zboru Provox podelila priznanje Krajevne skupnosti Renče. Članom

pevskega zbora se ob tej priložnosti tudi sama še posebej zahvaljujem za prizadevnost in umetniški prispevek. Vedno se prijazno odzovejo na naša povabila.

Že v sobotnem jutru pa so se izkazali kolesarji, ki so na svojih kolesih jurišali na Trstelj. Mnogi domačini so ob poti z vzkliki pospremili že sedmi tradicionalni kolesarski podvig, kar je športnikom vivalo novih moči in dajalo še večji zagon. Približno trideset kolesarjev, ki so dosegli cilj, je na strmem vzponu dokazalo svojo dobro pripravljenost in borbenost.

je primeren za prijazno druženje, nakupovanje ali za opazovanje stojnic in zbiranje informacij o predstavljenih izdelkih in aktivnosti vaških društev. Članice **Rdečega križa** so nas razvajale z domačimi dobrotami, ki so jih ljudje hitro pokupili in s tem pokazali, kako cenijo doma pripravljene slaščice.

Da je bilo dogajanje pestro in raznoliko so poskrbele vse tri krajevne skupnosti naše občine. Člani ekip so se namreč pomerili v kuhanju golaža. Že na vabilo prireditve smo napisali: »Pri nas znamo kuhati tudi golaž, pridite in prepričajte se.« Kuhanje je bilo več kot uspešno, saj je golaža hitro zmanjkalo. Zmagovalci so bili seveda vsi kuharji. Hvala še enkrat vsem.

Vaški možje so se pomerili v briškoli, otroški vrvež na napihljivem gradu in ob slastni sladkorni peni pa je pridodal poseben čar dogajanju. Ne smemo pa pozabiti tombole. Letos smo ponovno oživel to igro in odziv ljudi je bil nad pričakovanji.

Sobotne aktivnosti so se nadaljevale z odprtjem mednarodne slikarske razstave v kulturni dvorani v Renčah. Zelo zanimivo in motivno bogato razstavo so pripravile članice **likovne sekcije domačega kulturnega društva**. Po obisku razstave si je marsikdo priznal, kako lepe in zares vredne ogleda so številne likovne izpovedi ljubiteljskih slikark.

Tudi v Športnem parku je bilo živahno. V goste smo namreč povabili številne posameznike in društva, ki so sooblikovali delavnice za vse generacije. Slikarke so prikazale poslikavo korcev, **Društvo upokoencev Renče** s **Slavico Kante** pa je prikazalo delavnico izdelovanja cvetličnih venčkov. Prostor za zdravstvenim domom

Poleg tega pa smo s prodajo tombolskih kartic prispevali v **Šolski sklad Osnovne šole Renče**.

Vse aktivnosti so potekale v sproščenem, a nekoliko tudi tekmovalnem vzdušju, ob zaključku pa so bili vsi zadovoljni. Z veseljem povejmo, da so vaško prireditev tudi letos obiskali **Riccardo Marchesan**, župan pobratene Občine Štarancan, s soprogo

Ornello Tabani in sodelavko **Saro Paronitti**, ki so se sestali s številnimi prijatelji in znanci iz Renč.

Ob zvokih glasbene skupine **N'eks** smo lahko zaplesali na košarkarskem igrišču in glasba je odmevala še pozno v noč. Že sedaj vas vabimo, da se nam pridružite tudi prihodnje leto. ●

 Vesna Pahor
 Arhiv Društva KUL-TU-RA Renče

Ure priprav so pripomogle, da je bilo dogajanje privlačno in raznoliko. Ob tej priložnosti bi se rade tudi osebno zahvalile vsem, ki so pri organizaciji in izvedbi dogodkov kakorkoli pomagali:

- pri pripravi 45. obletnice pobratanja med Občino Štarancan in Krajevno skupnostjo Renče
- pri pripravi pevskega večera pod platanama
- pri tradicionalnem kolesarskem Jurišu na Trstelj
- pri delavnicah in popoldanskem Mohorjevem v Športnem parku ...

Posebej se zahvaljujema **Prostovoljnemu gasilskemu društvu Renče-Vogrsko**, **Društvu KUL-TU-RA Renče**, članom **Sveta KS Renče**, **Moškemu pevskega zboru Provox**, **KO Rdečega križa** in glasbeni skupini **N'eks**.

Hvala tudi vsem ostalim udeležencem dogodkov.

»Ti lahko narediš nekaj, česar jaz ne morem. Jaz lahko naredim nekaj, česar ti ne moreš. Skupaj pa lahko narediva zelo veliko.«

Nasvidenje naslednje leto. ●

Florida Petelin, predsednica Sveta KS Renče in Vesna Pahor, predsednica Društva KUL-TU-RA Renče

Petinštirideset plodnih let pobratenja med Renčami in Štarancanom

V juliju smo gostili prireditev, s katero smo obeležili 45. obletnico pobratenja med **Občino Štarancan** in **Krajevno skupnostjo Renče**.

Domačini in gostje iz pobratenege kraja so napolnili renško kulturno dvorano, slovesnost pa sta uspešno povezovala in vodila **Tai Žnidaršič** in **Vesna Pahor**. V program sta nas uvedli mladi glasbenici **Nika** (harmonika) in **Neža Grenkuš** (flavta).

Tarik Žigon, župan Občine Renče-Vogrsko, **Riccardo Marchesan**, župan Štarancana, in **Florida Petelin**, predsednica KS Renče, so v slavnostnih nagovorih izpostavili pomen pobratenja v luči novejših pozitivnih, a tudi zaskrbljujočih dogodkov, kot so terorizem, obnavljanje mej in netenje sovraštva med ljudmi. Podčrtali so daljnovidnost snovalcev pobratenja, ki so zasnovali pot prijateljstva, sodelovanja in miru, torej vrednot, ki jih moramo nenehno utrjevati in prenašati na mlade.

V petinštiridesetih letih so se med krajeva odvijale številne aktivnosti in uresničile mnoge pobude, ki so zblížale prebivalce in institucije. Borčevske organizacije, krvodajalci in Rdeči križ, upokojenci, kulturna in športna društva ter zlasti učenci in šolniki si prizadevajo za trajno sodelovanje s sorodnimi organizacijami v obeh krajih. »Pobratenje se zdi kakor zaveza, da otroke pripravimo na odgovorne izbire za svet, ki ga bodo nekoč živeli in ustvarjali tudi brez nas,« je v svojem govoru poudarila Florida Petelin.

Da bi razumeli pomen izbire pobratenja obeh krajev, moramo seči v preteklost, v dneve, ko je v naših krajih divjala druga svetovna vojna in so ljudje trpeli ne le pomanjkanje, ampak tudi okupatorjevo ustrahovanje, ponižanja in krivice. Prav v tem času so nastala velika dejanja poguma in prijateljstva preprostih ljudi, ko so se slovenski in italijanski partizani z ramo ob rami borili za boljši jutri, svobodo in pravičnejši svet.

Kulturni spored je bil pester in vsebinsko bogat. Na začetku se nam je predstavil zbor mladih pevk

Audite Juvenes iz Štarancana, ki je pod vodstvom zborovodje **Gianne Visintin** dokazal izjemno umetniško moč in prepričljivo interpretacijo. Na prireditvi so se predstavili mladi iz gledališke delavnice **La Barraca** pod vodstvom profesorja **Massima Palmierija**, ki so pripravili občuteno branje o somalskem dekletu z imenom Samia Yusuf Omar, ki sanja, da bo postala prvakinja v teku in se udeležila olimpijskih iger. Življenjsko zgodbo

drobne deklice spremljajo zmage, a tudi porazi. Politične spremembe v njeni domovini jo prisilijo, da zbeži od doma iz rodne Mogadiša preko številnih afriških držav do italijanskega otoka Lampedusa. A tu jo čaka najtežja preizkušnja – borba za preživetje.

Župan Riccardo Marchesan je v spomin na obnovljene vezi prijateljstva in sodelovanja Floridi Petelin podaril keramično

tablico z vtisnjeno veduto obeh krajev. Natisnjen simbol predstavlja tudi okvir internetne strani, ki sta jo skupaj oblikovali obe skupnosti in se zavezali, da bosta vanjo vnašali vse pomembnejše dogodke in skupne projekte. Internetna stran je dvojezična in imeniten primer zgledega sodelovanja med krajema. Za vse, ki boste želeli izvedeti več o pobratentvu, navajamo internetni naslov: www.rencestaranzano.eu.

Ni prvič, da obnavljamo potrditev zapisanega dokumenta, ki je v strnjeni besedi povzel smisel in namen našega pobratentva. Podpis listine z obnovitvijo zaobljube o nadaljnjem tesnem sodelovanju nikakor ni le simbolično dejanje, ampak je predvsem dogovor o plodnem in ustvarjalnem uresničevanju zamisli snovalcev pobratentva z dodajanjem novih vsebin, skladnih s potrebami ljudi in okolja sredi pisane palete priložnosti, ki jih prinašata nov čas in družbeni razvoj.

Prireditve je v veselem vzdušju in pristrčno zaključil naš mladi glasbenik **Maj Cuder**, ki je dvorano navdušil s petjem in igranjem na kitaro. Izbral si je pesem, ki govori o prijateljstvu, in lepo povzel smisel in pomen dolgoletnega pobratentva obeh krajev. •

✍ Neva Pahor
📷 Bogo Rusjan

Krajevni praznik Bukovica–Volčja Draga

Od 14. do 17. septembra smo v **Krajevni skupnosti Bukovica–Volčja Draga** praznovali krajevni praznik, ki ga praznujemo 19. septembra v spomni na dogodke tega dne leta 1943. Požgali so hiše v obeh vaseh in pobili talce na Svečeričevem hribu. V trajen spomin na te dogodke smo se odločili, da to vsako leto počastimo s krajevnim praznikom.

Program praznika je bil športno in kulturno obarvan. Na balinišču v Renčah je 13. septembra potekal turnir v balinanju v mešanih četvorkah. Sodelovalo je šest ekip iz Solkana, Vrtojbe, Prvačine, Renč in dve iz Bukovice–Volčje Drage. Praktične nagrade, medalje in pokal so bili podeljeni na igrišču:

- 3. mesto je osvojila ekipa Prvačine
- 2. mesto ekipa Bukovica–Volčja Draga
- 1. mesto in prehodni pokal pa ekipa Renče

Na novem igrišču za škuljo ob jezeru v Volčji Dragi se je 15. septembra odvijalo tekmovanje v škulji dvojic. Po končanem tekmovanju so bile podeljene praktične nagrade in medalje. Vsem dobitnikom medalj in nagrad čestitamo, vsem ekipam pa kličemo nasvidenje prihodnje leto.

Po končanem tekmovanju se nam je pridružil **Pihalni orkester Vogrsko** in z glasbo pozdravil otvoritev novega igrišča za škuljo, ki je prvo registrirano v Sloveniji. Navzoče je pozdravil in orisal delovanje in uspehe predsednik Športnega društva Škulja **Jožef Hvalica**. Župan Občine Renče–Vogrsko **Tarik Žigon** in predsednik KS

Bukovica–Volčja Draga **Dušan Nemec** sta pozdravila navzoče in škuljačem zaželela mnogo uspehov na igrišču.

V soboto, 17. septembra, so delegacije položile vence na obeležja NOB. Popoldan pa je domači župnik **Vojc Žakelj** daroval sveto mašo. Zvečer smo se zbrali v Dvorani Angela Mlečnika na slavnostni akademiji. Z glasbo smo pričeli in zaključili, za kar sta se potrudila Šolski bend, to so mlada dekleta in mladi fantje iz **Šole glasbe in petja Barbare Šinigoj**, in **Ženska vokalna skupina Vogrinke**. Z ubranimi glasovi so nam popestrili program.

Predsednik krajevne skupnosti Bukovica–Volčja Draga Dušan Nemec je prisotne pozdravil in zaželel prijeten večer. Podal je, kaj je bilo narejeno zadnja štiri leta v KS, in nakazal, kaj bi bilo za narediti nadalje za dobro krajanom. Župan Občine Tarik Žigon je pozdravil navzoče in podal, kaj je bilo narejeno v naši KS in kaj se pripravlja za nadaljnje obdobje.

Človeka kar preleti, da bi objel ta svet in se v plesnih ritmih sprehodi tja med orion ravno tako, kot so se pred leti sprehajali po tej dvorani naši letošnji posebni gostje. To so naši diamanti, lahko tudi biseri, gospe in gospodje, ki jih je življenje brusilo in jih naredilo čudovite in trdne vse do te mere, da se danes s ponosom lahko zazrejo v svojo stvaritev in nam z nasmehom upanja pričarajo tisto, kar prevečkrat pozabimo, veselje, zadovoljstvo, povezanost, vrednote, in vse tisto, kar nas dela neponovljive in nam osmisli naša življenja. Bodimo jim hvaležni, da so tukaj med nami in da jim lahko sežemo v roke ter jim zaželimo še veliko lepega. To so naši jubilanți.

- rojeni leta 1942, stari 80 let: **Albina Abramič, Marjan Gregorič, Ana Roza Konjedic, Aleksander Lovec, Slavica Stanislava Mihelj, Danila Alenka Mikluž, Boža Petrovič, Marija Pinosa, Darij Pinosa, Štefan Velušček, Egon Žižmond, Viljem Vojko Žižmond**
- rojeni 1932, stari 90 let: **Rožica Keber, Anton Mask, Franciška Mlečnik, Ana Ožbot, Marija Ožbot, Marija Ana Žižmond**
- rojena 1927, stara 95 let: **Cvetka Rojc**

Jubilantom smo podelili šopek rožic, knjigo in plaketo. Kogar ni bil na prireditvi, smo obiskali na domu in mu vse izročili. Iskrene čestitke vsem slavljencem.

Priznanje krajevne skupnosti za življenjsko delo je prejel **Bogdan Šošnja**. Njegovo zgodbo bomo predstavili v naslednjem glasilu.

Po končani akademiji smo se preselili v prireditveni kletni prostor, kjer so bili pogostičeni vsi obiskovalci. Zavrteli smo se ob glasbi **Vipavskega kvinteta**, ki je prijetno druženje zaključil. ●

✍ Srečko Špacapan
📷 Denis Čotar, Arhiv KS Bukovica–Volčja Draga

Odkritje spominske plošče Anici Žemlja

Ko je **Anica Žemlja** aprila 1907 stopila iz vagona na prašen gramozni peron postaje Volčja Draga, se ji je verjetno najprej utrnila misel: »O moj Bog, le kam sem prišla?« Kajti videla je le majhno postajno poslopje, v ozadju nekaj hiš in nobenega vrveža, značilnega za mesto, od koder je prihajala.

Ko pa je videla, da je stanovanje na postaji kar veliko in prostorno ter so ljudje, ki tu živijo, prijazni in pošteni, je hitro vzljubila ta kraj. Posebej ji je bilo všeč, ker je bilo v okolici veliko vinogradov, sadovnjakov, lepo obdelana zemlja in polno rož okoli hiš. Lahko je hodila na dolge sprehode. Vse to ji je dalo umetniški navdih in začela je ustvarjati čudovite pesmi, potopise, pravljice, basni ...

V njeni korespondenci, ki se je ohranila, je vse to lepo opisala. Ko sva z ženo **Ines** začela prebirati njene zvezke in pisma, sva ugotovila, da so ti zapisi pomemben vir podatkov tudi za poznavanje naše lokalne zgodovine. Taki pisni viri so zelo redki, saj so bile naše vasi zelo poškodovane v dveh svetovnih vojnah in tudi zato je takih virov ohranjenih zelo malo.

Literarni opus Anice Žemlja, ki je ohranjen v njeni zapuščini, obsega skoraj 500 pesmi, več kot 120 pripovedk in bajk, deset potopisov in pesmi na isto temo, tragedijo in ljudsko dramo. Prav tako so ohranjene tudi njene uganke, ki jih je sestavljala, in prepisi pisem, ki jih je pisala v obdobju od

leta 1903 (takrat je bila stara 28 let) pa do svoje prezgodnje smrti v 47. letu.

Na prelomu stoletja so se ženske literarne ustvarjalke zelo težko uveljavile, saj so pisateljevanje v takratni družbi pojmovali predvsem kot moški posel. Tako tudi Anica za časa svojega življenja ni bila priznana in upoštevana. Glede na njen obsežni literarni opus so ji objavili relativno malo del: časopis *Dom in svet* je objavil trinajst njenih pesmi, *Slovenka* dvanajst pesmi, v *Domačem prijatelju* so objavili precej njenih ugank, *Koledar Mohorjeve družbe* je objavil osem pripovedk, Mohorjeva družba iz Celovca 21 bajk in pravljic. V Volčji Dragi je Anica Žemlja živela od aprila 1907 pa do maja 1915, kar je le osem let. A sama je v svojih pisemih zapisala, da so bila to njena do tedaj najsrečnejša leta v življenju in v njih je ustvarila tudi velik del svojega literarnega opusa. In danes lahko ugotavljamo tudi, da je bila Anica ena izmed najbolj plodovitih ustvarjalk v obdobju slovenske moderne.

Letos je minila 100. obletnica njene smrti, kar smo obeležili s filatelistično razstavo 12. januarja na pošti v Volčji Dragi. Anica je bila namreč tudi resna filatelistka; takrat so bili pri nas že filatelisti zelo redki, ženske med njimi pa še redkeje in verjetno je bila Anica ena izmed prvih v Sloveniji. Ker je živela na železniški postaji se nam je utrnila ideja, da bi v njen spomin tam postavili tudi spominsko ploščo, s katero bi obeležili njeno delo in bivanje v našem kraju. Predloge smo posredovali **Dušanu Nemcu**, predsedniku KS Buko-

vica-Volčja Draga, in **Srečku Špacapanu**, predsedniku Kulturno-turističnega in športnega društva Bukovica-Volčja Draga. Ker sta bila nad predlogi navdušena, pa smo idejo predstavili še Svetu Krajevne skupnosti in svetovalki na Oddelku za družbene dejavnosti Občine Renče-Vogrsko **Vladki Gal Janeš**. In vsi so soglasno podprli idejo, da se pesnici in pisateljici Anici Žemlja, ki je ustvarjala pod psevdonimom Mira Mokriška, postavi spominska plošča na železniški postaji, kjer je živela.

Določen je bil tudi datum odkritja spominske plošče, to je bil petek, 16. september, v sklopu prireditev ob prazniku naše krajevne skupnosti. Ploščo sva oblikovala Ines in **Jože Ropoša**, soglasje za postavitev plošče pa je od Slovenskih železnic pridobila Vladka Gal Janeš; preostale logistične in tehnične zadeve sta uredila Dušan Nemeč in Srečko Špacapan, katerima se zahvaljujemo za ves trud, ki sta ga vložila v realizacijo tega projekta.

Slavnost ob odkritju spominske plošče je potekala na deževen dan, a smo jo kljub slabemu vremenu uspešno izpeljali. V petek, 16. septembra, ob 18.30 je v spremstvu **Pihalnega orkestra Vogrsko** na železniško postajo Volčja Draga pripeljala kočija s kočijažem Srečkom Špacapanom. Z njo sta se v svoje novo domovanje pripeljala Anica Žemlja (Vladka Gal Janeš) in njen mož Franc Žemlja (**Mirko Rovani**). Program je vodila **Irena Gregorič**, ki je po uvodnem pozdravu predala besedo županu naše Občine **Tariku Žigonu**. Župan je povedal, da mu je postavitve plošče v

veselje in prav tako tudi razstava o Anici Žemlja, postavljena v kulturnem domu v Bukovici. Poudaril je, da ima ta dogodek

velik pomen za našo občino in njeno kulturno dediščino. Povedal je, da bodo tudi v naši občini leta 2025 potekale različne prireditve v sklopu Evropske prestolnice kulture; za ta dogodek so pripravljene trije projekti, predstavljena pa bo tudi pesnica in pisateljica Anica Žemlja. Zahvalil se je Ines in Jožetu Ropoši ter Dušanu Nemcu, da so uspešno izvedli ta projekt. Za njim je dobil besedo še predsednik KS Dušan Nemeč, ki se je tudi zahvalil vsem, ki so sodelovali pri tem projektu in ga podprli. Pozdravil pa je tudi posebni gostji iz Kamnika, **Natašo Hribar** in **Lucijo Baša**, ki sta prvi začeli raziskovati življenje in literarno zapuščino Anice Žemlje. Nato sem jaz na kratko opisal Aničin prihod in njeno življenje v Volčji Dragi. Poudaril sem, da je bila zagotovo ena izmed najbolj plodovitih ustvarjalk slovenske moderne, ki je prav v

našem kraju ustvarjala z največjim zagonom in veseljem. Prisotne sem opomnil, da je ta spominska plošča šele začetek, saj je potrebno Anico Žemlja (ki ni imela nobenih potomcev) še postaviti na mesto, ki ji na literarnem področju pripada.

Zatem sta župan Tarik Žigon in predsednik KS Dušan Nemeč slavnostno odkrila spominsko ploščo na pročelju železniške postaje. Po odkritju pa je Irena Gregorič vse prisotne povabila na nadaljevanje programa v kulturni dom v Bukovico. Anica in Franc Žemlja pa sta se ob spremljavi Pihalnega orkestra Vogrsko odpeljala v Bukovico s kočijo, ki jo je vodil kočijaž Srečko Špacapan. •

 Jože Ropoša
 Denis Čotar, Jože Ropoša

Obvestilo o izvajanju brezplačnih prevozov za starejše in invalide

Ponovno vas obveščamo, da se v Občini Renče – Vogrsko izvajajo brezplačni prevozi starejših in invalidov. Prevoze bo tudi v letošnjem letu izvajalo **Društvo paraplegikov Severne Primorske**. Prevozi se lahko uveljavljajo na naslednjih relacijah:

- do osebnega zdravnika ali zobozdravnika oz. do dežurnih ambulant ter na fizioterapijo v ambulantah Zdravstvenega doma Nova Gorica – Osnovno varstvo in Zdravstvenega doma Nova Gorica – Zobozdravstveno varstvo,
- do Splošne bolnišnice »dr. Franca Derganca« Nova Gorica,
- 1 x letno na pregled v druge bolnišnice v Sloveniji,
- do Občine Renče-Vogrsko in do Krajevnega urada Bukovica Upravne enote Nova Gorica,
- do trgovine in pošte v Renčah oz. Volčji Dragi,
- in nazaj do doma uporabnika.

Za uveljavitev prevoza se je potrebno prijaviti po telefonu št. **05/300-28-22** ali **040 543 338** (ga. Mirjam Colja) **najmanj tri delovne dni pred prevozom.**

Urniki prijav:

- ponedeljek, torek, četrtek, petek od 8.00 do 12.00,
- sreda od 12.00 do 16.00.

Proste termine si lahko ogledate tudi na koledarju na spletni strani Društva paraplegikov:

<http://www.drustvo-go-para.si/prevozi>.

 Vladka Gal Janeš in Matej Gruden

Proslava in razstava o Anici Žemlja (Miri Mokriški)

Kočijaž **Srečko Špacapan** je s kočijo Anico in Franca z železniške postaje pripeljal do kulturnega doma v Bukovici. Vsi so bili oblečeni v kostume iz obdobja, ko je Anica živela v Volčji Dragi, in mnogi prisotni so to seveda izkoristili za spominsko fotografijo. Vstopila sta v dvorano, si v predverju spotoma ogledala razstavo o Anici Žemlja in od tam odšla na oder, kjer je bilo že pripravljeno njuno stanovanje. Proslava v počastitev Anice Žemlja se je začela ob 19.30.

Za uvod je **Eni Zorn** zaigrala na violino skladbo *Concerto in a minor* Antonija Vivaldija. Zatem pa sta Anica in Franc

pričela svoj pogovor; Anica je rekla, da je srečna, ker je prišla v Volčja Drago, čeprav jo tukaj čaka še ogromno dela, Franc pa jo je potolažil, naj ne skrbi, saj bosta tudi mnogo potovala. Napovedovalka **Lina Černic Lazić** je na oder povabila župana **Tarika Žigona**, ki je povedal, da mu je v veliko veselje, da imamo tak kulturni dan v sklopu praznika krajevne skupnosti in tako obujamo spomin na pesnico in pisateljico, ki je tu živela in ustvarjala. Nato je na oder stopila **Nataša Hribar**, ki je Anico osmislila in ohranila njeno zapuščino, ki jo je dobila od novinarja **Jožeta Hudečka**. Prebrala je Aničino pesem Poeti vsi nesrečni so ljudje. Anica in Franc pa sta se v njuni sobici pogovarjala o življenju tukaj, prijaznih ljudeh in veselju, ki ga imata z vrtom in pridelkom, Anica je prebrala še svojo novo pesem. Z zanimivo plesno točko *Strangers Again* se je nato predstavila

Nikita Peččnik.

Na oder je prišla tudi

Lucija Baša,

ki je skupaj z mentorico **Natašo** v drugem letniku gimnazije začela raziskovati delo in življenje Anice Žemlja. Na državnem tekmovanju Gibanje znanost mladini je Lucija z raziskovalno nalogo *Pozabljena pe-*

sniška zapuščina Mire Mokriške osvojila zlato medaljo. Predstavila nam je nalogo in Aničin življenjepis. Franc je Anici pripovedoval o železniški nesreči, ki se je zgodila v Volčji Dragi; žrtev sicer ni bilo, a so bili lokomotiva in pet vagonov popolnoma uničeni ter še več poškodovanih. Anica pa mu je povedala, da ima polno konjičkov ter še veliko dela z odpisovanjem pisem in oglednic (razglednic). Nato je **Jože Ropoša** najprej navedel vzroke za železniško nesrečo, zatem pa povedal še nekaj zgodovinskih zanimivosti in opisal, kakšno je bilo življenje pri nas na prelomu prejšnjega stoletja. Za njim sta se Anica in Franc pogovarjala še o suši, ki je bila tako huda, da so morali vodo voziti s cisterno iz Solkana. Vipava je namreč tako močno upadla, da so lahko hodili po strugi, na Krasu pa ni bilo več vode v vodnjakih. Da pa vzdušje ne bi bilo tako mračno sta poskrbela Lina in **Miha Lazić**, ki sta zaigrala na flavto in trobento, Anica in Franc pa sta zaplesala.

Na koncu se je napovedovalka Lina zahvalila nastopajočim in jih povabila na oder, kjer jim je predsednik KS Bukovica-Volčja Draga **Dušan Nemec** izročil simbolična darila. Obiskovalce pa je povabila v predverje na ogled razstave o Anici Žemlja, ki sta jo pripravila Jože in **Ines Ropoša**, zatem pa v kletne prostore, kjer je bila na pokušino odlična hrana iz »Kuhinje naših non«. Razstava pa je v predverju Kulturnega doma Bukovica še vedno postavljena, torej vabljeni k ogledu. ●

 Jože Ropoša

 Jože Ropoša

Nagajiva Pika Nogavička razveselila prvošolce na POŠ Vogrsko

Tudi letos smo osmim prvošolcem pričarali nepozaben prvi šolski dan. Dan, za katerega upamo, da jim bo za vedno ostal v lepem spominu. Zbrali so se pred šolo, kjer jih je pozdravila vodja podružnice **Nadja Pahor Bizjak**. Sprejem se je začel s slovesno himno in pevskim pozdravom otroškega pevskega zbora naše podružnice. Po grajskem stopnišču je prvošolce pospremila ploskanje v špalirju. Učenci drugega in tretjega razreda pa so jih razveselili s prijetnim kulturnim programom. Manjkala ni niti razposajena Pika Nogavička.

- zapela sem solo v pesmi Pika Nogavička
- vodila sem ples kobilice Karli
- pela sem v pevskem zboru
- zapeli smo himno
- prvošolcem smo ploskali v špalirju
- imela sem vlogo Pike, ki je spekla piškote za obiskovalce in se predstavila, kako je prvič šla v šolo
- pomemben dan tako za prvošolce kot za nas, ki smo jih sprejeli

Naj nas ta Pikina razigranost popelje v novo šolsko leto. •

Helena Hvala Prah, Nadja Pahor Bizjak
 Andrejka Rijavec in arhiv POŠ Vogrsko

S prisrčnimi besedami sta prvošolce in njihove starše pozdravila tudi ravnateljica **Rosana Pahor** in župan **Tarik Žigon**. Slovesnost smo vsi skupaj zaključili s plesom kobilice Karli. Pika pa je vse razveselila s svojimi piškotki, ki jih je posebej za to priložnost pekla vso noč. Še dobro, da se ni spotaknila ob svoje prevelike čevlje.

Drugošolci so o prvem dnevu povedali:

- že junija smo naredili hiške za panoje
- vsi skupaj smo sprejeli prvošolce v prvi razred
- delili smo rumene rutke
- s sošolko sva nastopila z lutkama Lili in Bine

Prvi šolski dan

Na **POŠ Bukovica** je v 1. razred pogumno vstopilo 11 prvošolcev z učiteljicama **Darjo Bitežnik** in **Majo Mattiazzi**, ki bosta poučevali v kombiniranem oddelku 1. in 3. razreda. •

in POŠ Bukovica

Spet v šolo

V telovadnici **OŠ Renče** se je 1. septembra ob 8. zjutraj zbrala pisana družina učencev, staršev, predstavnikov Občine Renče-Vogrsko in strokovnih delavcev šole. Posebno mesto in veliko pozornosti smo namenili 22 prvošolcem, ki so najprej malo s strahom, v nadaljevanju pa vse bolj korajžno spoznavali svojo prvo šolo in učiteljice.

Po prijaznih nagovorih učencev, ravnateljice **Nadje Bagon** in župana **Tarika Žigona** je sledil krajši kulturni program in sprejem prvošolcev v šolsko skupnost OŠ Renče. Starejši učenci so prvošolcem še zavezali rumene rutice okoli vratu, potem pa smo jih vsi skupaj z bučnim aplavzom in veselo pesmijo pospremili v prvi razred.

Naj bo novo šolsko leto prav do vseh enako zahtevno in prijazno, polno pravih izzivov in dobrih možnosti. Še posebej pa si želimo, da ga, kot smo ga začeli, tudi končamo

tam, kjer je najbolj prav – v šoli v živo. •

 Mojca Saksida
 Matej Nemec

Razigran uživam na igrišču dan

- »Sem še majhen otrok. Nabiram vse, kar mi prekriža pot. Vzgojiteljicam se žalostno zdi, da mi iz rok pobirajo tvoje smeti.«
- »Tukaj je naše igrišče, ne smetišče.«
- »Na urejenem igrišču brez smeti, se dan najlepši zdi. Da bo tako, pomagaj tudi ti.«
- »Nihče si ne želi v svoji hiši imeti smeti.«
- »Hvala, ker me razumeš. Počisti za sabo.«

Vsak otrok si zasluži imeti varno in čisto okolje, v katerem preživlja svojo vrtčevsko igro. Žal pa včasih ni tako. Na igrišču **Vrtca Bukovica** imamo skoraj vsakodnevno težave s smetmi in škodo na šolskem inventarju, ki jo povzročajo popoldanski obiskovalci.

Na igrišču najdemo koščke stekla, cigaretne ogorke, odpadno embalažo ... Poškodovana ograja, fasada in klopi so le majhen del uničenega šolskega inventarja. Otroci so v ta namen pripravili razstavo likovnih del, ki smo jo obesili na ograjo igrišča. Krajane in obiskovalce želimo ozaveščati o pomenu čistega in varnega okolja za naše najmlajše. •

 Otroci in strokovne delavke vrtca Bukovica
 Arhiv vrtca Bukovica

Šola v naravi na Medvedjem Brdu

V torek, 3. maja, smo se učenci 4. a, 4. b in 4. e razreda iz Renč in Bukovice odpeljali v šolo v naravi na Medvedje Brdo. Ko smo prispešli, nas je tam pričakal hišnik **Bojan**. Povedal nam je, v kateri sobi bo kdo spal. Jaz sem bila v sobi Miške. Nato nas je odpeljal v garderobo, kjer smo se preobuli v šolske ali hišne copate. Učiteljica nas je odpeljala na hodnik, kjer sem zagledala devet vrat, na vratih so bila napisana imena sob. Imena sob so bila Jeleni, Košute, Risi, Zajci, Šoje, Miške, Kune, Netopirji in Sova, v kateri so spale učiteljice. In vsako jutro smo imeli ocenjevanje sob.

Na Medvedjem Brdu smo hodili na razno razne sprehode. Na orientacijski pohod smo šli sami z zemljevidom in desetimi vprašanji, med potjo smo morali odgovarjati na teh deset vprašanj. V gozdu smo si delali bivake. Pogledali smo tudi kmetijo in živali. Na kmetiji smo videli pava, psa po imenu Bolt, zajčke in prašičke. Skozi teleskop smo gledali Sonce in na njem videli sončne pege. Spoznavali smo planete, risali sence in izdelovali izdelek, kako se premikajo Luna, Zemlja in Sonce. Šli smo si pogledat najstarejšo smreko, ki jo ime-

nujejo Mati gozda, stara je približno 100 let. Iz odpadnega materiala smo naredili zabavno igrico. V naravoslovni učilnici smo spoznali živali in nekatere smo lahko prijeli. Tam so bili tudi nagačen kozorog, hrošč in ptič. Pekli smo tudi medenjake in kokosove poljubčke. Zadnji večer pa smo imeli žur, tam smo plesali, peli in se zabavali.

Imela sem se zelo lepo, zato bi še ponovila. ●

✍ Maša Adamlje 4.a OŠ Renče
📷 Arhiv OŠ Renče

Otroci in gozd

V šolskem letu 2021/22 se je **Vrtec Renče** prvič vključil v Mrežo gozdnih vrtcev in šol Slovenije, ki deluje že več let. Z Mrežo upravlja Inštitut za gozdno pedagogiko in ima podporo pri Zavodu za šolstvo. Potrebni je bilo kar nekaj priprav, prebiranja literature in poglobljanja v gozdno pedagogiko, da so otroci iz skupin **Oblački**, **Mavrice** in **Čebele** v naravo vstopili na čim bolj dejaven način. Vsega so se želeli dotakniti, vonjati, okušati, raziskovati in preizkusiti. V gozd oziroma v naravna okolja v okolici vrtca (travnik, polje, vinograd, vrt) smo skušali preko celega leta zahajati čim večkrat. Vsaj enkrat tedensko, pri čemer pa smo upoštevali zmožnosti otrok in njihove želje.

Biti »gozdni« je bilo za nas nekaj živega, spreminjajočega, saj smo celo leto odkrivali živa bitja v gozdu in na travniku, razvijali gibalne sposobnosti, pridobivali izkušnje, skrbeli zase in za druge, veliko sodelovali med seboj in se dogovarjali, ustvarjali ... »Gozdni« vzgojitelji smo iskali pot nazaj k naravi, k večji svobodi gibanja in razmišljanja, ki smo ga včasih

že poznali, a ga je izrinil sodoben način življenja.

V prvem letu sodelovanja smo se sodelujoči iz vrtca trudili, da so otroci:

- čim pogosteje obiskali gozd
- v igri v gozdu uživali
- raziskovali
- se igrali z naravnimi materiali
- doživeli veliko novih izkušenj
- ostali zdravi in v dobri fizični kondiciji

Gozd oziroma naravo smo sprejemali kot odlično igralnico oziroma prostor, ki je v vseh letnih časih zanimiv, poseben, drugačen, se spreminja in je vsakemu izmed nas dal nekaj posebnega, drugačnega. Pomembno vlogo smo prevzeli »gozdni vzgojitelji«, ki smo otroke celo leto navduševali nad naravo, jim nudili pozitiven vzor, jih spodbujali k opazovanju in raziskovanju, jim omogočali nove izkušnje in izzive ter problemske situacije, s katerimi so otroci pridobili nova znanja in izkušnje. Staršem je bila Mreža gozdnih vrtcev predstavljena na roditeljskih sestankih v septembru. Dobili smo njihovo podporo, otrokom pa so priskrbeli škornje

za sproščeno raziskovanje in odkrivanje narave v vsakem vremenu.

Odzivi otrok na dogodivščine v gozdu so bili vedno pozitivni, polni veselja, navdušenja in želje, da bi se ponovno vrnili. V gozdu so se otroci prosto igrali, preskakovali jarke, se obmetavali z listjem, plezali, premagovali strah pred hojo v hrib in navzdol, se valjali po listju, opazovali reko in poslušali potoček, odkrivali živali, si pomagali med seboj, se dogovarjali ...

V pričakovanju novih gozdnih dogodivščin vas lepo pozdravljamo. ●

 vzgojiteljica Mateja Komac
 Arhiv OŠ Renče

Na poti v gozd – razstava likovnih izdelkov otrok Vrtca Renče in Vrtca Bukovica

Z velikim navdušenjem naznanjamo, da se je po dveh virtualnih letih razstava naših pridnih in ustvarjalnih otrok ponovno preselila v občinske prostore v Bukovici. Za **Vrtec Renče** so ustvarjali otroci iz skupin **Lunice**, **Sončki**, **Zvezdice**, **Mavrice** in **Oblački**. Za **Vrtec Bukovica** pa otroci iz skupin **Pikapolonice**, **Metulji** in **Čebele**.

Veliko gibanja v naravi nas je spodbudilo, da razstava prikazuje tematski sklop Na poti v gozd. Na naših poteh smo z otroki prisluhnili naravi, odkrivali in doživljali vsak čudovit občutek, ki nam ga lahko

ponudi samo narava. Tako so nastali likovni izdelki vsega, kar srečamo in kar bi si še želeli srečati na naših pohodih.

Lepo vabljeni, da se sprehodite po naši gozdni poti v občinski stavbi vse poletje ter doživite utrip in povezanost z naravo, kot jo skupaj z otroki in skozi njihove oči vsakodnevno občutimo in doživljamo tudi mi. ●

 Mojca Pisk, strokovna delavka Vrtca Bukovica
 Arhiv OŠ Renče

Brez čebel ni življenja

Leta 2017 je bil 20. maj na predlog Slovenije razglašen za svetovni dan čebel. Letos smo na ta dan na **OŠ Renče** in **POŠ Bukovica** pripravili različne dejavnosti, saj so čebele in drugi opraševalci zelo pomembni za svet brez lakote, trajnostno kmetijstvo in ohranjanje okolja.

Učenci in učitelji OŠ Renče smo se med glavnim odmorom srečali v jedilnici, kjer nam je delo čebelarja in pomen čebel predstavil **Marjan Primožič** iz Čebelarstva Primožič, ki šoli dobavlja domači med. Na POŠ Bukovica je delo čebelarja predstavil **učitelj Marko**. Vsi učenci so se tega dne posladkali z medenjaki, ki so jih pripravili učenci slašičarskega krožka. Šola je že

vrsto let vključena v evropski projekt Šolska shema. Ta želi med drugimi ukrepi ustaviti trend zmanjševanja porabe sadja in zelenjave. Za prve češnje in jagode so zagotovo zaslužne tudi čebele in tako so imeli učenci ta dan na voljo več vrst sadja in zelenjave iz Šolske sheme. Da bo tudi naša šola prispevala k ohranjanju opraševalcev, so se k dejavnosti ob svetovnem dnevu čebel pridružili še učenci vrtnarskega

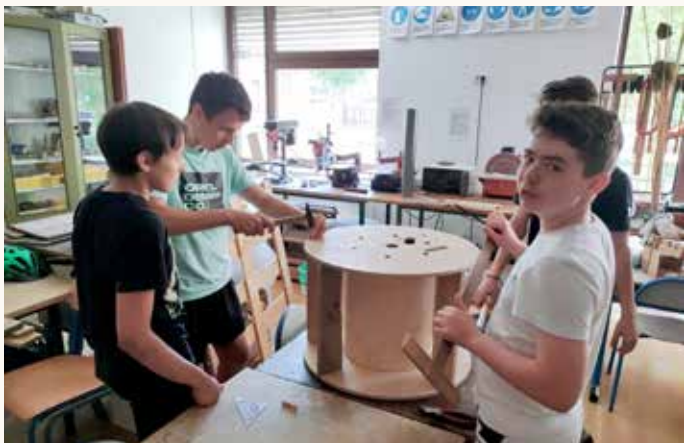

Svetovni dan čebel 2022 OŠ Renče.

krožka. Ti so na šolski vrt posejali več medonosnih rastlin, učenci izbirnega predmeta kmetijstvo pa so izdelali hotel za žuželke za šolski vrt. Učenci četrtilnih razredov in učenci razširjenega programa so ustvarjali in okrasili stene jedilnice. Šola je vključena tudi v projekt NA-MA POTI, kjer razvijamo

naravoslovno pismenost pri učencih, in projekt POGUM, v sklopu katerega učenci razvijajo posamezne kompetence podjetnosti. S svojimi dejavnostmi so se pridružili tudi učitelji, ki so vključeni v ta dva projekta, in skupaj z učenci raziskovali življenje, delo čebel in čebelarja ter njihov pomen za lokalno okolje. •

✍ Učiteljice Ivana, Teja in Iva
📷 Arhiv OŠ Renče

Izdelovanje hotela za žuželke.

Posejali smo medonosne rastline.

Predstavitve dela čebelarja na POŠ Bukovica.

Predstavitve dela čebelarja.

En, dva, tri, kje vodnjak stoji?

Vsako leto se v **Vrtcu Renče** trudimo otrokom pripravimo nove dogodivščine in izkustva, iz katerih se učijo novih znanj, spretnosti, veščin ... Že več let aktivno sodelujemo v projektu Turistične zveze Slovenije, ki otroke z igro vodi do prvih turističnih korakov v svojem domačem kraju. Rdeča nit projekta v lanskem šolskem letu je bila: voda in vodni turizem.

V septembru smo uvedli novost. Mesečno smo spreminjali ime skupine, v katero so otroci celo leto zelo radi prihajali. V septembru smo začeli kot skupina Mavrice, tako kot je naše uradno poimenovanje. Da pa bi se otroci čimbolj poistovetili s temo in da bi pri njih vzpodbudili zanimanje in željo po raziskovanju in odkrivanju, smo se preko celotnega šolskega leta preimenovali v Kapljice, Mravljice, Gozdne otroke, Darila, Fotografe, Žabice ...

V oktobru so otroci kot skupina Kapljice raziskovali in odkrivali vodo v naravi, spoznavali lastnosti vode, se igrali s kapalkami, se sprehajali v dežju, odkrivali vodnjake v kraju, spoznavali vodni krog, se z dežniki sprehajali v dežju, skakali s škornji po lužah in preprosto uživali otroške dni.

Otroci so preko različnih dejavnosti v skupini in naravi ter z izvajanjem poskusov spoznavali lastnosti vode. Spoznali so, da voda nima barve, da nima okusa, nima vonja. Vsi otroci so bili mnenja, da vodo lahko primemo v roke in jo slišimo, kako žubori v potoku. »Tudi na morju slišimo vodo«, so

globoka, temna in mrzla, so povedali otroci.

Kristina je otrokom razložila, da v starih časih (njenem otroštvu) v vseh hišah niso imeli napeljane vode in da so vodo za kuhanje in umivanje hodili iskat v vodnjak. Kristini smo se lepo zahvalili za njen čas in dragocene izkušnje, ki jih je delila z nami.

dejali otroci. Preko igre s kapalko so otroci urili finomotorične spretnosti in usvajali zavedanje, da je vsaka kapljica vode na svetu zelo pomembna. Pogovarjali smo se, da je potrebno z vodo varčevati ter zapirati vodo med umivanjem zob. Otroci so bili v igri s kapalko zelo vztrajni, hkrati pa so se učili strpnosti in potrpežljivosti, saj so večkrat morali na kapalko malce počakati.

Okolico vrtca smo dobro raziskali. Otroci so usvojili, da skozi Renče teče reka Vipava, ki smo jo pogosto opazovali. Po dežju je bila voda umazana in visoka. Opazovali smo živali v reki (ribe) in ob njej (race, kormorani). Otroci so spoznali razliko med reko in potokom. Ob potoku smo preživeli veliko dni. Otrokom najljubša sta bila iskanje žab in poslušanje njihovega regljanja.

V Renškem podkraju nam je **Kristina Fajt** pokazala vodnjak, ki stoji pred njeno hišo. Skupaj smo iz njega potegnili vodo. Vsak otrok je imel priložnost pogledati v vodnjak ob prisotnosti odraslega, seveda. Ves čas smo skrbeli za varnost otrok. Večino je bilo kar malce strah, saj je luknja vodnjaka

Otrokom smo po ogledu vodnjakov v vasi večkrat ponudili flomastre, svinčnike ali tuše, da videno izrazijo tudi v risbi. Nastali so čudoviti izdelki, ki smo jih razstavili na razstavi otroških del v prostorih Občine Renče-Vogrsko v Bukovici. Otroci so se več dni igrali in oblikovali glino po lastnih željah. Pri tej dejavnosti so uživali prav vsi otroci in hkrati urili finomotorične spretnosti. Vsak otrok je samostojno oblikoval manjše koščke, iz katerih smo v skupinski dejavnosti zgradili vodnjak. Tudi vodnjak smo postavili na razstavo otroških del.

Otroci so preko celega šolskega leta razvijali spoštljiv in naklonjen odnos do narave. Z različnimi dejavnostmi smo jih spodbujali k raziskovanju, odkrivanju in opazovanju okolice okoli sebe. Trudili smo se, da veliko kvalitetnega časa preživimo zunaj v naravi. Otroci so spoznali, kako pomembna je voda za človeka, odkrivali so njene značilnosti ter spoznali uporabnost in namembnost vodnjakov v preteklosti. ●

 in [Mateja Komac](#)

Bobnarji

Zanimiv, navdihujoč in predvsem zelo glasen je bil obisk očeta **Andreja Šimca**, ki se je zgodil v maju. Tisto jutro so bili otroci **skupine Mavrice** v velikem pričakovanju, še posebej naš **Maksim**. Po dolgem času smo pričakovali obisk. Tata Andrej se je prijazno ponudil, da nam bo predstavil zelo zanimiv in glasen instrument – bobne.

Otrokom je predstavil različne bobne, ki sestavljajo baterijo: mali boben, veliki bas

boben, činele ... in prav vsega so se lahko dotaknili. Sam nam je nanje zaigral, z igranjem pa nas je presenetil in navdušil tudi Maksim. Veliko časa je presedel za bobni in se izkazal kot odličen bobnar. Za še večje veselje pa je poskrbel tata Andrej, ko je vsakega otroka posebej povabil, da se usede za bobne in nanje zaigra. Zabava zagotovljena.

Ob koncu so bili povabljeni še otroci celega vrtca, da prisluhnejo ritmom bobnov in nanje po želji zaigrajo. ●

 in [Vzgojiteljice skupine Mavrice](#)

Predstavitev in zasaditev primera zeliščnega vrta

Otroci in strokovne delavke iz skupine **Čebele** iz **Vrtca Bukovica** smo se v torek, 13. septembra, udeležili delavnice Predstavitev in zasaditev primera zeliščnega vrta. Praktična predstavitvena delavnica v sklopu projekta LAS – Z znanjem do trajnostne prihodnosti naravnih virov – VZ-TRAJNOST je potekala ob stavbi Občine Renče-Vogrsko.

Otroci so spoznali, kako je treba pripraviti zemljišče za zasaditev (primeri tal in klime, priprava gredice in uporaba gnojil). Seznanili so se z orodji (lopata, grablje, motika). **Gaja Pavliha** je otrokom predstavila zelišča, ki se najpogosteje uporabljajo v kulinariki, in zelišča, ki sodijo skupaj. Ob tem so otroci povedali, da ima tudi nona v vrtu zelišča, da nono uporablja orodje. Ob

vonjanju so se spomnili na zobno pasto. Sledil je praktični del. Vsak otrok je vzel otroško lopatko. Na gredici so v izkopano luknjo dodali humusno zemljo, iz saditvenega lončka vzeli zelišče in ga posadili. Otroci so ves čas pazljivo stopali po zemlji in pazili, da ne bi pohodili zasajenih rastlin. Z Gajino pomočjo smo posadili zelišča in se pogovarjali o tem, kaj rastline potrebujejo za rast.

Otroci in strokovne delavke se organizatorjem najlepše zahvaljujemo, saj je bil dogodek izpeljan z veliko mero animacije in prenosom znanja. Otrokom se je vtisnil v lep spomin, pri tem pa so razvijali odnos do okolja in narave. ●

✍ Mojca Črnolagar Merljak
📷 Matjaž Zgonik

Tabor preživetje v naravi (UŽITEK, POČITNICE, UČENJE, ŽIVLJENJE)

V Občini Renče-Vogrsko že nekaj let za učence **Osnovne šole Lucijana Bratkoviča Bratuša Renče** organiziramo tridnevni tabor preživetja v naravi. Namen tega je predstaviti in soočiti odraščajoče mladostnike z realnostjo in objektivnostjo življenja, vse skupaj pa tudi v odnosu do narave. Ker gre v tem primeru za pilotski projekt, ki je od ideje naprej nastal v našem, lokalnem okolju in ki je požel že veliko pozitivnih odzivov, izkušenj, tudi rezultatov in navsezadnje še dobrega kadra, ki z leti kadrovsko

dopolnjuje celo mesta nosilcev tega izvajanja, bomo skušali to našo pilotsko idejo prenesti še na širšo skupnost v regijskem in tudi državnem pogledu.

Prav zaradi tega želimo vam, občanom in staršem otrok, ki pri tem projektu sodelujejo, predstaviti rojstvo, potek in rezultate potrebe in smiselnosti takšnega dogaja-

nja v posebni publikaciji, ki je izšla poleg *Občinskega lista*. •

✍ in 📷 Civilna zaščita Renče-Vogrsko, OŠ Renče

Prilagojen program za predšolske otroke na Goriškem

Osnovna šola Kozara Nova Gorica z letošnjim šolskim letom odpira **Vrtec pri OŠ Kozara Nova Gorica** s prilagojenim programom (razvojni oddelek).

Leta prizadevanja po odprtju vrtca z razvojnim oddelkom so obrodila sadove in 1. septembra so prag novega vrtca prestopili štirje predšolski otroci iz goriških občin. Vstop v vrtec je vedno pomemben dogodek za otroka in njegovo družino. Ko se starši soočajo z dejstvom, da je njihov otrok nekoliko drugačen in da bo zaradi tega potreboval specifičen način dela, ki ga v rednih oddelkih vrtca žal ne morejo zagotoviti, doživljajo hudo stisko. Ker je že samo soočanje z dejstvom, da otrok potrebuje drugačno obravnavo boleče, je zelo pomembno, da imajo v teh trenutkih podporo strokovnjakov in

možnost, da otroka vpišejo v zanj primeren vrtec, ki je v bližini njihovega doma. V Vrtcu pri OŠ Kozara bodo otroci deležni strokovnega in ljubečega pristopa strokovnih delavk. Delavke so zaposlene v šoli, ki je pravzaprav začetnica vzgoje in izobraževanja otrok s posebnimi potrebami na Goriškem. V lanskem letu smo kot ustanova praznovali 60-letnico delovanja. Kot strokovnjaki s področja dela z otroki in mladostniki s posebnimi potrebami smo si zato že vrsto let prizadevali za odprtje razvojnega oddelka pod našim okriljem, saj smo pri delu občutili stisko staršev, ker tovrstnega oddelka na Goriškem vrsto let ni bilo.

V oddelek, ki so ga strokovne delavke poimenovali **Veveričke**, se bodo poleg specialne pedagoginje in vzgojiteljic predšolskih otrok vključevale še logopedinja, delovna terapevtka, pedagoginja in po potrebi fizioterapevtka. Z individualnim in celostnim pristopom do otrok ter v stimulativnem okolju bodo otrokom omogočeni pogoji za optimalen razvoj. Ker je pri delu z otroki vedno pomembno dobro sodelovanje s starši, si bomo v vrtcu še posebej prizadevali za kvalitetno in redno sodelovanje s starši. Starši so tudi člani strokovne skupine, ki vsakoletno pripravi otroku individualen načrt pomoči. Ta nam je poleg Kurikuluma za vrtece osnova za delo z otrokom. Zaradi celostne obravnave otroka že v času bivanja v vrtcu bodo starši razbremenjeni v popoldanskem času, saj jim ne bo več potrebno voziti otroka na

dodatne obravnave. Otroci, ki potrebujejo prevoz, se lahko poslužujejo organiziranega prevoza, kar je za starše še dodatna olajševalna okoliščina. Trenutno naš vrtec gostuje v prostorih Vrtca Nova Gorica, enota Kekec.

Dela v novem vrtcu se veselimo zaposleni na OŠ Kozara Nova Gorica, prav tako pa tudi starši in otroci.

Da je bilo odprtje vrtca mogoče, se zahvaljujemo vsem občinam ustanoviteljicam: **Mestni občini Nova Gorica, Občini Miren-Kostanjevica, Občini Šempeter-Vrtojba, Občini Renče-Vogrsko, Občini Brda** in **Občini Kanal** ter **Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport**. Verjamemo in upamo, da bomo še naprej s skupnimi močmi slišali glas šibkejših in jim po najboljših močeh prihajali naproti. •

✍ in 📷 Jerica Medvešček Vukoje

Škuljanje na svetovnem TAFISA kongresu v Piranu

Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez in Športna unija Slovenije – zveza društev za športno rekreacijo in športno vzgojo sta od 8. do 12. junija organizirala 27. TAFISA svetovni kongres v Portorožu in Piranu, na katerem je sodelovalo 300 delegatov iz 50 različnih držav, hkrati pa je promoviral šport in gibanje za vse. Letošnja nosilna tema kongresa je bila Šport za vse v spremenjajočem se svetu. Častni pokrovitelj kongresa je bil predsednik Republike Slovenije **Borut Pahor**. V okviru projekta SPACHE (*sport and physical activities in cultural heritage environment*), ki je tudi bil del spremljevalnega programa kongresa, je bilo k sodelovanju poleg treh društev iz različnih držav povabljen tudi **Športno društvo Škulja Vogrsko**.

TAFISA je vodilno mednarodno združenje Šport za vse, ki ima več kot 360 članov v 170 državah z vseh celin. TAFISA se osredotoča na mednarodno zagovarjanje športa za vse ter zagotavljanje globalnih programov, dogodkov in platform za mreženje.

V soboto, 11. junija, smo člani Športnega društva Škulja Vogrsko na svetovnem kongresu TAFISA v Piranu predstavili škuljanje. Na

Tartinijevem trgu smo postavili stojnico in predstavili staro igro, ki je vpisana tudi v Register nesnovne kulturne dediščine Slovenije. Na travniku ob cerkvi sv. Jurija pa je potekala predstavitev igre v živo. Igralci so s tradicionalno igro s kamnitimi škuljami seznanili udeležence kongresa, ki so bili navdušeni. Igrali pa so se navdušeno pridružili tudi številni turisti.

Ker smo se v Piranu zelo dobro izkazali, smo prejeli vabilo Olimpijskega komiteja k sodelovanju na TAFISA Evropskih igrah športa za vse, ki so potekale od 23. do 29. septembra v bližnji Italiji v mestu Perugia. •

[in](#) [Športno društvo Škulja](#)

Aktivnosti Kotalkarskega kluba Renče v pomladansko-poletnem času

Po dveh zaporednih sezonah, ki sta bili povsem opredeljeni z okoliščinami covida, smo v tekmovalni sezoni 2022 ponovno delovali in nastopali v polnem tekmovalnem ritmu, tako kot smo bili tega vajeni v letih prej. Ko smo v marcu in aprilu zaključili s tekmovanji, ki smo jih v pretežni meri organizirali v domači dvorani, smo se odzvali na številna povabila, ki smo jih prejeli od organizatorjev drugih tekmovanj, in tako nastopili na tekmovanjih, ki so se odvijala tako v Sloveniji kot tudi v tujini.

Tekmovanja pri sosednjih klubih čez mejo

Po dolgem času smo se uspeli udeležiti tradicionalnega tekmovanja, ki ga organizira italijanski klub v kraju Pieris, ki nam je dolga leta po ustanovitvi našega kluba nudil močno podporo, predvsem pri organizaciji evropskih prvenstev, ki smo jih v preteklih letih izvedli v naši dvorani. Veselili smo se tega, da so svoj tekmovalni program prilagodili tudi disciplinam in kategorijam, v katerih smo lahko nastopili s skupino naših najmlajših tekmovalk, ki so se tako lahko pomerile s svojimi vrstnicami, ki ob disciplini športnega umetnostnega kotalkanja redno vadijo tudi plesno umetnostno kotalkanje z nazivom *solo dance*, ki v Sloveniji zaenkrat še ne poteka v obliki tekmovanj. Tekmovanja so se udeležile in vse zelo dobro nastopile: **Klara Uršič** med mlajšimi deklicami in med začetnicami **Keli Ludvik**, **Aria Zorn**, **Žanet Šinigoj**, **Zaja Rusjan**, **Thalia Garcia** in **Dana Testen**. Ta, čeprav še majhna, a zelo pridna in marljiva dekleta, so še v istem tednu tekmovala tudi na memorialu Fabio Paulin v Gradiški in prav tako prikazala lepe programe.

Tekmovanje za Memorial Sandre Jakin

Po ustaljenem tekmovalnem koledarju Zveze kotalkarskih športov Slovenije je Klub za umetnostno kotalkanje Nova Go-

rica organiziral tradicionalno tekmovanje Memorial Sandre Jakin, ki je štelo kot eno izmed petih tekmovanj v zbirnem točkovanju za Pokal Slovenije, zato se tovrstnih tekmovanj lahko udeležijo le slovenski tekmovalci.

Kolajne so na tem tekmovanju osvojile **Špela Fornazarič**, **Ela Stibilj** in **Ester Božič** v kategoriji začetnic, med mlajšimi deklicami je Keli Ludvik osvojila bronasto kolajno, med starejšimi deklicami je bila **Luna Padovan** druga. Dobro so se odrezale tudi tekmovalke v skupini D1, kjer sta bili **Emma Masten** in **Tara Vončina** drugo- in tretjeuvrščeni, med deklicami skupine D2 pa **Sara Žbogar Fajt** in **Anea Zorn** prvo- in drugouvrščeni. V skupini E3 je bron osvojila **Sara Jerkovič**, v skupini E2 pa zmago **Mia Krušec**.

Tekmovanje za drugi Pokal Kristal

V drugi polovici junija smo se s številčno ekipo udeležili tekmovanja za Pokal Kristal, ki ga je organiziral sosednji klub iz Občine Šempeter-Vrtojba v športni dvorani v Šempetru, kjer so naši tekmovalci lahko svoje usvojeno znanje

primerjali z ostalimi tekmovalci iz Slovenije in še posebej z nekaterimi italijanskimi tekmovalci iz bližnjih klubov onstran meje.

Na tekmovanju je nastopilo kar 28 naših tekmovalk, ki so v številčni in dokaj močni konkurenci osvojile kar nekaj lepih uvrstitev, predvsem pa so bile v vseh kategorijah naše tekmovalke uvrščene v prvo polovico nastopajočih. V najmlajših kategorijah so na stopničke stopile Špela Fornazarič, Ela Stibilj in **Brina Munih**, v kategoriji D1 je drugo mesto zasedla **Sara Stibilj**, med deklicami v skupini D2 pa je zmagala Anea Zorn. Prav tako je po kolajni posegla tudi Mia Krušec v kategoriji E1. V starejših kategorijah sta prvo mesto osvojili **Maja Corsi** v kategoriji kadetinj z zelo dobro izpeljanim programom in **Eni Zorn** v skupini mlajših mladink.

Tekmovanje za Zmajčkov pokal

V Ljubljani je v juniju v Hali Tivoli potekalo tekmovanje v umetnostnem kotalkanju Ljubljana cup – Zmajčkov pokal, ki smo se ga ponovno udeležili s kar številčno ekipo in se zelo dobro odrezali v vseh kategorijah, v katerih smo bili udeleženi. Naši tekmovalci so se tudi s tega tekmovanja vrnili s polno bero pokalov, saj so se uvrščali v posameznih kategorijah v sam vrh oz. kot po pravilu med prvo deseterico, tako da smo nanje lahko zelo ponosni.

V kategoriji prvih korakov je med dečki zmagal **Zack Testen**, med začetnicami so vse kolajne osvojile članice **KK Renče**, in sicer so se razvrstile od prvega do tretjega

mesta Ela Stibilj, Špela Fornazarič in Brina Munih. V skupini deklice D1 je zmagala Sara Stibilj, v skupini deklice D2 sta prvo in drugo mesto osvojili Sara Žbogar Fajt in **Kaja Bizjak**, med deklicami skupine E1 je srebrno odličje osvojila **Maša Bizjak**, zmage pa se je ponovno veselila Mia Krušec v skupini E2. Med začetniki je srebro osvojil **Rok Uršič**, prav tako njegova sestra Klara Uršič v skupini mlajših deklic. Tudi nastope v najstarejših kategorijah smo zaključili z osvojenjo kolajno v kategoriji kadetinj, ki jo je osvojila **Mija Primožič**.

Vsa ta tekmovanja so sodila še v pripravljani del sezone pred nastopi na državnem prvenstvu in so še kako pomembna za utrjevanje pridobljenih znanj iz zimskega časa.

Tekmovanja za Grand Prix svetovne kotalkarske zveze v Italiji in na Portugalskem

Z našimi najboljšimi tekmovalkami pa smo ob nastopih na pokalnih tekmovanjih bili v maju prisotni tudi na pomembnejših mednarodnih tekmovanjih. Tako so naše najboljše tekmovalke nastopile na tekmovanju v Italiji na Opčinah za Sedmakov memorial, ki je namenjen mlajšim kategorijam mednarodnega nivoja. Nastopili sta Klara Uršič, ki je dosegla 14. mesto v kategoriji mlajših deklic, in Luna Padovan v zelo številni in konkurenčni kategoriji starejših deklic, kjer je zasedla 23. mesto.

Tekmovanje je v višjih kategorijah štelu tudi v sklop tekmovanj za Grand prix, to je novo tekmovanje svetovnih razsežnost, ki je organizirano po pravilih svetovne kotalkarske zveze v obliki svetovnega pokala in poteka v istem času na različnih kontinentih. Tekmovanje si sledi v dveh delih, in sicer predtekmovalni del, ki je zajemal tekmovanje na Opčinah v Italiji, in drugo tekmovanje z zamikom 14 dni v mestecu Paredes na Portugalskem. Tekmovalci so glede na doseženo število točk razvrščeni v svetovno lestvico in deset najboljših na svetu tekmuje v velikem finalu, ki je bilo v sezoni 2022 organizirano v Nemčiji.

Tekmovanj tega najvišjega nivoja sta se kot članici slovenske reprezentance udeležili naši v tistem čas najboljši tekmovalki, kadetnji Maja Corsi in **Ajda Pahor**. Izvedli sta dobre programe in se v Italiji uvrstili na 7. in 10. mesto, na Portugalskem pa je bila Maja 10., Ajda pa 11. Tudi skupek točk, ki sta jih dosegli, je bil obetaven, a kljub vsemu le nekoliko prenizek za uvrstitev med deset najboljših na svetovni lestvici in nastop v finalu. Dobri začetni nastopi na teh tekmovanjih navdajajo naše

tekmovalke z voljo do dela in nadgradnjo pridobljenih znanj s ciljem v naslednji sezoni priti v finale. Obe naši najboljši tekmovalki sta s svojimi nastopi in uvrstitvijo v prvo polovico najboljših potrdili, da nas covid okoliščine le niso tako močno oddaljile od najboljših v Evropi.

Državno prvenstvo

Državno prvenstvo je potekalo zadnje dni junija v športnem parku v Solkanu v organizaciji Kotalkarskega kluba Perla iz Solkana. Na državnem prvenstvu je nastopilo kar 40 naših tekmovalcev, kar je pomenilo, da smo se državnega prvenstva ponovno udeležili z daleč najštevilčnejšo ekipo v primerjavi z drugimi klubi, na kar smo zelo ponosni.

Nekateri so tekmovali v rednih skupinah in se potegovali za naslove državnih prvakov, drugi za naslove prvakov na tekmovanju za Pokal Slovenije, ki je potekalo sočasno. Naše tekmovalke so nas razveselile s številnimi zelo dobrimi nastopi in njihovih uspehov smo še toliko bolj veseli, saj jim je to uspelo v zelo težkih razmerah vročinskega vala in na zunanji površini, ki za naše tekmovalce ni ravno vsakdanja. Že gledalci smo težko prenašali vročino, toliko težje je bilo za tekmovalke, ki so izvajale številne elemente v sklopu svojih programov, kar terja izjemno moč in zbranost ter vzdržljivost. Število nastopajočih in osvojene kolajne so nam ponovno potrdile, da smo na pravi poti.

Med najmlajšimi so v kategoriji cicibank stopničke osvojile vse tri naše tekmovalke, in sicer je državna prvakinja postala **Emma Stibilj**, druga je bila Špela Fornazarič, tretja pa Ester Božič, med dečki je v kategoriji začetnikov Zach Testen osvojil drugo mesto, prav tako med cicibani Rok Uršič. Nadalje sta bili drugo- in tretjevrščeni v

mlajših kategorijah Luna Padovan med starejšimi deklicami in Klara Uršič med mlajšimi. V starejših kategorijah je naslov državne prvakine osvojila Maja Corsi kot najboljša kadetinja z izjemno dobro odpeljanim programom, njen uspeh je dopolnila Ajda Pahor z osvojenim bronasto kolajno. V kategoriji mlajših mladink je slavila Eni Zorn. V članski kategoriji smo se veselili bronastega odličja **Ivane Štrukelj**, ki ob zahtevnem študiju v Ljubljani uspe najti tudi čas za treninge.

Trojno zmago smo v tekmovanju za pokal Slovenije dosegli v kategoriji D2, kjer so na zmagovalnih stopničkih stale Sara Žbogar Fajt, Kaja Bizjak in Anea Zorn, v kategoriji D1 sta bili srebrna in bronasta Sara Stibilj in Ema Masten, tretje uvrščena je bila v kategoriji E3 Maša Bizjak, srebrna pa v kategoriji E2 Mia Krušec.

Za najmlajše je bil to pravi zalogaj, ker so bili na novi kotalkarski plošči, ki je niso poznali in so se kljub temu zelo dobro odrezali, starejše tekmovalke so se srečale z dodatnim izzivom nabiranja točk za uvrstitev na razna mednarodna tekmovalja.

Poleg vseh individualnih nastopov pa se je naš klub izkazal tudi v tekmovanju kvartetov, kjer smo nastopili tako v mladinski kot članski kategoriji. Zmagovalni kvartet mlajših mladink so sestavljale Maša Bizjak, Kaja Bizjak, Sara Žbogar Fajt in **Meta Maraž**. Za veličasten zaključek državnega prvenstva pa je s svojim nastopom poskrbel naš kvartet članic, od pred

kratkim aktivnih tekmovalk z osvojenimi številnimi kolajnami na mednarodnih tekmovaljih in celo evropskih prvenstvih, kjer so **Ana Turel, Lana Pregelj, Urška Furlani** in **Ivana Štrukelj** vse svoje izkušnje z individualnega kotalkanja prenesle v skupino in prikazale čudovit program.

Bera kolajn je bila tudi tokrat izjemna, skupaj smo osvojili kar 18 kolajn. A za nas to ni le statistika, trudimo se biti in ostati najboljši v Sloveniji ter ohraniti stik z najboljšimi v mednarodnem okolju in na tekmovaljih evropskega nivoja. Zahvala gre glavnima trenerkama **Sari Pregelj** in **Niki Petelin** ter **Kaji Arčon** za skupinske nastope, kot tudi vsem mlajšim trenerjem, ki tako zavzeto, srčno in strokovno vodijo naše tekmovalce na njihovi poti. Obenem se zahvaljujemo vsem sponzorjem in lokalni skupnosti, ker verjamejo v naše delo in nam omogočajo, da dosegamo nanizane rezultate in tako aktivno delujemo.

Evropski prvenstvi

Dobri nastopi in uvrstitve na državnem prvenstvu so botrovali imenovanju naših tekmovalk v slovensko reprezentanco, ki je nastopila na evropskem prvenstvu.

Prve so na pot, na evropsko prvenstvo skupin v Italijo (Riccione), že v prvi polovici julija odpotovale članice kvarteta (4 + 1) Ana Turel, Lana Pregelj, **Jessica Marka**, Urška Furlani in Ivana Štrukelj. Ob svojem krstnem nastopu so, čeprav doslej individualistke, tokrat pa v skupini, bile deležne številnih pohval tako sotekmovalk iz drugih držav kot svojih trenerjev in drugih spremljevalcev. Predstavniki Evropske zveze so se nam tudi uradno zahvalili za ponovno prisotnost Slovenije na tovrstnih tekmovaljih, saj med skupinami že dolga leta ni bilo slovenskih predstavnikov. Tudi uvrstitev na 15. mesto in le minimalni zaostanek za uvrstitev med deseterico in to takoj za petami najboljših ekip Nemčije, Danske in Izraela, je dekletom lahko v vzpodbudo po nadaljevanju

začrtane poti, ki je seveda zanje nova in vsekakor ni lahka.

Na evropsko prvenstvo v umetnostnem kotalkanju za individualne kategorije, ki je letos potekalo v Andori, sta v delu, ki je namenjen kategorijam kadetov in mlajših mladincev, za Slovenijo letos nastopili naši kadetinja Maja Corsi in Ajda Pahor, ki je svoje nastope zelo dobro izpeljala in se v hudi konkurenci uvrstila na skupno 11. mesto. Veliko smo si obetali tudi od nastopa Maje Corsi, ki je blestela na državnem prvenstvu, a ji je poškodba na samem prvenstvu preprečila zaključiti nastope in doseči vidno uvrstitev. Žal so poškodbe del športnikove poti in le želimo si lahko, da bi jih vse že vnaprej preprečili ali se jim v velikem loku uspeli izogniti.

Priprave na Rogli

Med počitnicami so naši tekmovalci še posebej aktivni in tako po kratkem dopustu, ki si ga privoščijo s starši običajno takoj po državnem prvenstvu, pridno nadaljujejo z dnevnimi treningi. Člani in potencialni člani za slovensko reprezentanco trenirajo tudi dvakrat na dan. Poletni čas vedno izkoristimo tudi za odhod na skupne priprave. Zadnja leta je naša destinacija športni center na Rogli.

Skupnih priprav se udeležijo številni naši tekmovalci od najmlajših do najstarejših kategorij. Tako je bilo tudi letos, odrinilo nas je skupaj kar 40 in čeprav so bili nekateri še predšolski, so starejši zanje zelo, zelo lepo poskrbeli. Starejša dekleta so v vsaki sobi ob trenerjih skrbela za mlajše otroke in jim bila lep zgled, kako potekajo športne priprave. Priprave običajno zajemajo vadbo, sestavljeno iz več sklopov večkrat na dan, in sicer kotalkamo, uporabljamo fitnes prostore za namene vaj krepitve, izvajamo plesne veščine, tekamo

in nabiramo kondicijo na stadionu in po okoliških tratah. A nihče nikoli ne jamra, ko se toliko dogaja, poleg redne vadbe seveda sledijo plavanje v bazenu, sprehodi in druženja. Zadnji večer je vedno namenjen predstavitvi sob, kjer domišljija ne pozna meja, in krstu vseh tistih, ki so prvič z nami na pripravah, seveda sledi podelitev diplom. Čisto pred odhodom proti domu smo se kot običajno spustili tudi z vlakcem Zlodejevo.

Vedno, ko smo skupaj in smo aktivni, smo v mislih tudi z našo **Lucijo**, spomnimo se njenih dejanj in poti, ki nam jo je začrtala in po njej stopamo. Vse naše lepe želje in misli običajno strnemo v srčni pozdrav, ki ji ga pošiljamo.

Po pripravah smo že bili v fazi priprav na tekmovanje, ki ga Luciji v spomin organiziramo v tednu njenega slovesa, letos je bilo to v soboto, 8. oktobra. •

 in [Upravni odbor KK Renče](#)

Praznovanje 50 let nogometa v Renčah

Zadnji majski vikend je v Renčah postregel z dolgo pričakovanim praznovanjem 50. obletnice delovanja **Nogometnega društva Renče**. Marljivi organizatorji, člani vodstva društva, igralci veteranske ekipe in trenerska ekipa nogometne šole Renče so pripravili pester tridnevni program ob spoštljivem jubileju domačega društva.

Petkov večer je minil v znamenju mednarodnega veteranskega turnirja z udeležbo odličnih ekip, v katerih je bilo kar nekaj nekdanjih prvoligaških igralcev in tudi nekaj bivših reprezentantov, ki so prikazale izredno dopadljiv nogomet z veliko zadetki in lepimi akcijami, ki so navdušile zbrano občinstvo v Športnem parku. Zmagovalna ekipa Gorice je bila za zadetek boljša od drugouvrščene ekipe Renč, takoj nato sta sledili še ekipi Brd in Mariana iz sosednje Italije. Po turnirju je sledilo dolgo prijateljsko druženje vseh nogometašev in navijačev ob izbrani pogostitvi, podelitvi pokalov in prijetni glasbeni podlagi priznanega **DJ Rikija**.

Sobotno dogajanje je bilo zaradi dežja in nizkih temperatur nekoliko okrnjeno, vseeno pa so se v zelo gledljivi tekmi pomerili nogometaši Renč U 11, sledila je zabava v posebej pripravljenem šotoru, kjer smo si ogledali finale Lige prvakov, za glasbene ritme pa je poskrbel **DJ Muri**.

Nedeljsko jutro so nam pričarali otroci, najprej smo uživali v lepih predstavah fantov in deklet v starostni kategoriji U9. Na Goletkovem turnirju so sodelovale ekipe Primorja, Šempasa, Gorice, Bilj in domačinov Renč, ki so z zelo lepo, napadalno in učinkovito igro nadigrali vse mlade tekmece ter osvojili 1. mesto na prestižnem turnirju. Bučna podpora staršev in navijačev je popestrila čudovito nedeljsko dogajanje v Športnem parku.

Sledil je turnir najmlajših nogometašev, na Goletkovem turnirju U7 so sodelovale ekipe Adrie, Bilj, Brd, Gorice, Šempasa, Komna in Renč. Vsi nadobudni nogometaši in tudi nogometašice so očarali zbrano občinstvo, svoje starše in navijače.

Organizatorji so poskrbeli za zelo pestro dogajanje tudi izven nogometnih zelenic, saj so obiskovalce prireditve zabavale plesalke in mažoretke, DJ Muri in atraktiven

srečelov z bogatimi nagradami, med njimi klima Mitsubishi podjetja Vitanest, polet z letalom, darilo Pipistrela in ostale vabljive nagrade.

V revijalni tekmi sta se pomerili ekipi Legende Renč (bivši igralci Renč, župan **Tarik Žigon**, predstavniki vodstva kluba) ter Ekipa sponzorjev in donatorjev. V izredno lepi tekmi, polni lepih akcij in atraktivnih zadetkov, so slavili slednji.

Popoldanske urice so minile v znamenju osrednjega VIP programa ob praznovanju 50-letnice delovanja Nogometnega društva Renče. Kar precejšnjo zbrano množico ljubiteljev nogometa je pozdravil voditelj osrednjega programa **Marko Lazar**, ki je opisal zgodovino renškega

nogometa v dobro pripravljene kronologiji. Sledil je izredno natančen in tudi čustven govor nekdanjega nogometaša, športnega delavca in dolgoletnega predsednika društva **Rajka Lasiča**, ki je povezal kar precej zgodovinskih prelomnic v delovanju dru-

štva. Župan Občine Renče-Vogrsko **Tarik Žigon** je z izbranimi besedami poudaril prispevek nogometnega društva in športa k stabilnosti in razvoju družbe ter obdaril slavljence. Čestitke in darilo društvu je dodal tudi **Kotalkarski klub Renče**.

Besedo je nato prevzel predsednik ND Renče **Uroš Martinuč** in v kratkem nagovoru strnil dosežke zadnjih let, trenutne aktivnosti in cilje za prihodnost renškega nogometnega kolektiva, iz njegovih rok pa so plakete za izredne dosežke pri razvoju in delovanju kluba prejeli **Rajko Lasič, Rudi Durn, Miran Pisk, Matjaž Vodopivec, Adolf Frančeškin** in **Andrej Furlan**. Prav tako so zahvalo za športno delo v društvu prejeli **Gvido Uršič Vitko, Jožko Žigon, Tomaž Kavčič, Jožko Švagelj, Evgen Gorjup, Jordan Čebtron, Miran Furlan, Tomaž Sulič, Dušan Lukežič, Vojko Jelerčič, Erik Pahor Mehe, Ivo Turel, Valter Fabjan, Florjan Sivec, Miloš Vodopivec, Branko Šerbič** in **Mitja Jogan**. Vsi udeleženci osrednjega programa so nadaljevali prijetno, sproščeno in zabavno druženje v prostorih ND Renče ob zvokih glasbe DJ Murija in pogostitvi slavljence. Nove ideje prihajajo, šport nas združuje, veselimo se vsakega športnega dogodka, veselimo se vsakega otroka, ki vstopi v našo nogometno šolo, veseli nas življenje, ker mi smo Renče. •

 Ozzy Žbogar
 Matjaž Vodopivec, arhiv ND Renče

Partizančkov počitnice

Začetek poletnih počitnic je rezerviran za partizančkov počitnice.

Športno društvo Partizan Renče vsako poletje otroke razveseli s počitniškim varstvom. Vsak dan se dobimo ob 7.30 v telovadnici našega društva in smo skupaj vse do 16. ure. Prvi dan so se otroci razdelili v štiri enakovredne skupine, v katerih so skozi ves teden tekmovali v različnih športnih aktivnostih. To poletje smo poleg vseh vragolij v telovadnici še ...

- čofotali v bazenu
- se spuščali po *slajderjih*
- obiskali gasilce
- plezali po plezalni steni
- iskali skriti zaklad
- uživali v vodnih in štafetnih igrah
- in počeli še veliko drugih zanimivih stvari

Zadnji dan so bili vsi nagrajeni z majico, diplomom in medaljo, zmagovalci pa so prejeli še manjšo nagrado.

Imeli smo se fino in že komaj čakamo naslednje poletne počitnice. •

Urša Vrbec Arhiv ŠD Partizan

Reprezentančne priprave

V drugem tednu avgusta **Športno društvo Partizan Renče** že tradicionalno gosti reprezentančne priprave v skokih na veliki prožni ponjavi. Priprav so se udeležili tekmovalci iz ŠD Partizan Renče, **ŠD Sokol Bežigrad**, **ŠD Narodni dom** in **Freestyle Celje**. Priprave je vodil priznan italijanski trener iz Milana **Alberto Azzola**. Treninigi so potekali dvakrat na dan po tri ure. Zadnji dan pa smo se po

treningu družili še ob pikniku. Na pripravah smo se naučili kar nekaj novih skokov in že komaj čakamo, da vam jih pokažemo na tekmovanju. •

Urša Vrbec
 Arhiv ŠD Partizan

Godbene spletke 2.0 – dogodek ob 90. obletnici Pihalnega orkestra Vogrsko

Za **Pihalni orkester Vogrsko** je leto 2022 praznično obarvano, saj praznuje že 90. obletnico delovanja. V sklopu jubileja je zato orkester 4. junija pripravil drugi velik dogodek v tem letu – Godbene spletke 2.0. Dogodek se je odvijal na Vogrskem za podružnično šolo skupaj z dvema gostujočima orkestrima: **Pihalnim orkestrom Vrhpolje** in **Šolskim pihalnim orkestrom Vogrsko**.

Dogajanje se je na Vogrskem pričelo že v popoldanskih urah v sproščenem druženju, klepetu in medsebojnem spoznavanju. Članom orkestrrov je **Nives Hvalica** nadvse zanimivo predstavila našo domačo vas. Ta ni znana le po glasbi, ampak tudi po dobrotah vogrinskih pridelovalcev, katerih degustacija je sledila v tem delu programa. Za predstavitev so potekale športno-družabne igre, v katerih so se med seboj pomerile ekipe vseh orkestrrov. Sproščenega vzdušja in smeja med člani ni manjkalo. Borba za zmago je bila kar napeta, a kljub temu si je zmago priborila ekipa Šudr u šwlni, tako imenovana ekipa domačega orkestra – Pihalnega orkestra Vogrsko. Ekipam so bile kasneje podeljene tudi nagrade. Razgibanemu popoldnevu je sledil večer glasbenih nastopov. Kot prvi je nastopil Šolski

pihalni orkester Vogrsko, za njim pa Pihalni orkester Vrhpolje, ki sta se predstavila s krajšim zabavno-glasbenim programom.

Po bučnem aplavzu je sledil nestrpno pričakovani nastop Pihalnega orkestra Vogrsko. Orkester je za ta dogodek pripravil zanimiv program, katerega tema večera je bila filmska glasba. Posebnost večera je bila, da se je občinstvo resnično vživelo v dogajanje, saj so se v ozadju in ob spremljavi orkestra, predvajali odseki filmov. Orkester je tako svoj nastop odprl z začetno skladbo Na svoji zemlji, ki je bila predvajanja v prvem slovenskem celovečernem igranem filmu z istim naslovom. Udarnemu uvodnemu delu so sledile skladbe iz poznanih filmov, kot so *Game of Thrones*, *Jurassic Park*, *La La Land*, *Forrest Gump*, *Suite* in še mnoge druge. Manjkala pa ni niti skladba *Guardians of the Galaxy* iz ameriškega filma o superjunakih. Orkester je kot zadnjo skladbo zaigral *John Williams in Concert* in nas tako pripeljal do zaključka nastopa. Skozi celoten program nas je vodil in nasmejal znani radijski voditelj **Jari Jarc**. Orkestru je ob svojem jubileju čestital tudi **Tarik Žigon**, župan Občine Renče-

Vogrsko. A lepega dogodka z zaključkom koncerta še ni bilo konec, saj se je druženje ob glasbi DJ-a nadaljevalo.

V sklopu jubilejnega leta bo orkester kot zadnji glasbeni dogodek pripravil slavnostni božično-novoletni koncert ob 90. obletnici, ki se bo odvijal 26. decembra v Bukovici. Vabljeni, da se nam pridružite tudi takrat, da skupaj zaključimo to prečudovito praznično leto. ●

 Irena Gregorič
 Dennis Heric

Iz godbeniške uverture v celinsko pavzo

Za zaključek šolskega leta smo se učenci **Godbeniške šole Vogrsko**, ki obiskujemo programe igranja različnih instrumentov in glasbene teorije, člani Šolskega pihalnega orkestra Vogrsko in tudi najmlajši otroci, ki obiskujejo glasbene urice, odpravili v prekrasni Trnovski gozd na Lokve.

Naši učitelji so pripravili pester družabni program s sprostitevniimi aktivnostmi. Najprej smo odšli na krajši sprehod, kjer smo uživali v prekrasni naravi. Na različnih točkah smo se potem preizkusili v igranju multigolfa s frizbijem z nogometno žogo in golf žogo. To je bila za večino otrok nova igra. Čeprav smo med seboj tekmovali, smo si radi pomagali, da smo v skupini dosegli čim boljši rezultat. Za najmlajše pa je bil pripravljen poseben, njim prilagojen program.

Ker pa seveda vsi radi kaj dobrega damo tudi v naše želodčke, so tudi za to poskrbeli vodstvo godbeniške šole in starši, ki so pri tem priskočili na pomoč. Pripravili so nam lep piknik, ob katerem smo se skupaj še podružili in pokramljali.

Naše druženje pa ne bi bilo pravo, če ne bi skupaj še nekaj zaigrali. Zato smo člani šolskega pihalnega orkestra brž poprijeli za instrumente in ubrano nastopili pred občinstvom. S prav posebnimi instrumenti pa so se s pevsko točko predstavili še najmlajši otroci.

Da pa smo vse to ustvarili in se tudi v preteklem šolskem letu veliko novega naučili, se lahko zahvalimo vsem našim srčnim učiteljem, ki nas otroke znajo animirati in pripraviti do tega, da se imamo lepo in nadvse uživamo v svetu glasbe. V znak zahvale smo zato otroci pripravili učiteljem

in vodstvu šole manjše presenečenje, ki so ga bili zelo veseli.

Izjemni ljudje, otroci in starši ustvarjamo izjemne dogodke in doživetja, zato vas vse skupaj lepo vabim, da se nam pridružite v Godbeniški šoli Vogrsko. •

 Tim Berginc
 Tina Saksida

**GODBENIŠKA ŠOLA
VOGRSKO VABI K VPISU V
GLASBENE URICE**

Glasbene urice so namenjene otrokom starim 5 oz. 6 let in se bodo izvajale preko dejavnosti poslušanja, izvajanja in ustvarjanja glasbe. Potekale bodo v prostorih združnega doma na Vogrskem oz. kolikor se bo dalo tudi v naravi.

Elektronska prijavnica in informacije:
www.godbeniskasolavogrsko.si

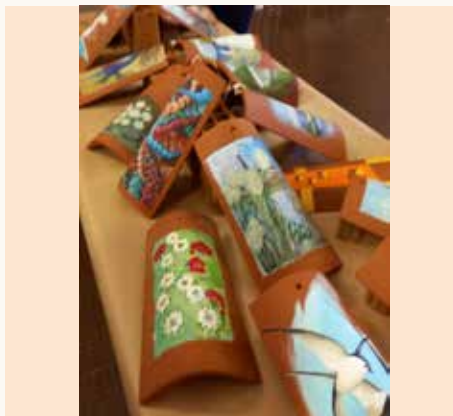
KTD Vogrsko
Godbeniška šola Vogrsko

Slikarska sekcija Društva KUL-TU-RA

Tokrat se nam bodo predstavile članice slikarske sekcije, ki so se pred kratkim odločile samostojno razstavljati svoje slike. S tem so dale pomemben prispevek k prepoznavnosti našega kraja, Občine Renče-Vogrsko in **Društva KUL-TU-RA Renče**.

Lidija Lipanje Gruntar: »Ko sem bila še zaposlena, mi niti na kraj pameti ni prišlo, da bom kdaj slikala. Upokojitev pa je prinesla drugačen pogled na svet. Moje kolegice, upokojene učiteljice, so se ukvarjale z raznoraznimi stvarmi, nekatere preko UNI3, druge kako drugače. Tako sem tudi jaz našla nekaj zase in pristala med ljubiteljskimi slikarkami. Članica slikarske sekcije pri Društvu KUL-TU-RA v Renčah, ki jo strokovno vodi akad. slikarka **Jana Dolenc** in kjer vsi lepo napredujemo, sem že od leta 2009. Imela sem že lepo število samostojnih razstav in sodelovala sem na mnogih skupinskih. Trenutno razstavljam svoje slike v galeriji Doma upokojencev v Novi Gorici.«

Helena Kenda: »Prihajam iz Čezsoče pri Bovcu, stanujem pa v Novi Gorici. Sem članica društva Slikarji amaterji bovške in slikarske sekcije pri Društvu KUL-TU-RA v Renčah. Pri srcu so mi motivi krajine in moje ljube reke Soče. Moja najljubša slikarska tehnika je akvarel. Likovno ustvarjanje mi predstavlja velik izziv in tudi sprostitiv. Skozi sliko sporočam svoj pogled na svet in doživljanje sebe v njem. Hvaležna sem mentorjem, ki me pri mojem delu spodbujajo, predvsem pa sem vesela, če pogled na moje slike komu polepša dan. V avgustu sem postavila razstavo svojih akvarelov v cerkvi Device Marije v Bovcu.«

Lidija Lipanje Gruntar

Ida Kocjančič: »Likovni ustvarjalci smo vedno veseli in hvaležni vsem, ki so nam pripravljene odpreti vrata, kjer lahko razstavljamo svoja dela. Tako sem se jaz pred kratkim razveselila povabila, da lahko razstavljam v galeriji Doma upokojencev v Novi Gorici. Brez obotavljanja sem na ogled postavila slike meni ljube notranjske pokrajine in likov pustnega veselja. Dodala sem še nekaj slik tihožitja in že so bile stene galerije zapolnjene. Moja tokratna samostojna razstava se je kot samostojna zapisala s številko sedemintrideset.«

Mara Marinič: »Ko se mi je približeval čas upokojitve, sem začela razmišljati, kaj bo tisto nekaj, s čimer si bom zapolnila dne-

Helena Kenda

ve. Po spletu naključij me je pred desetiimi leti pot pripeljala v Renče, v skupino zagnanih ljubiteljskih slikark. »Prišla sem malo pogledat, kaj delate,« sem rekla. A ni bilo tako. Ostala sem v skupini in začela nekaj ustvarjati, kar tako po navdihu. Vse skupaj me je tako prevzelo, da sem še danes članica slikarske sekcije Društva KUL-TU-RA. Sodelujem pri vseh skupinskih razstavah in tudi samostojnih razstav je bilo že več. Moja zadnja razstava pa je bila letos avgusta v galeriji v Vipavskem križu. Na ogled sem postavila enaintrideset slik v akrilni tehniki.« •

 in Hema Jakin

Ida Kocjančič

Mara Marinič

Delo članov Društva upokojencev Renče v poletju

V poletnih mesecih smo načrtovali kar nekaj dejavnosti. Odločeni smo bili, da bomo vsak teden organizirali kopanje v Izoli. A na žalost tega nismo uspeli. Zagodlo nam je vreme – v hudi vročini si skoraj nihče ni upal na sonce. Kasneje pa so se posamezniki že odločali za družinske dopuste. Upamo, da se bo vreme kmalu normaliziralo in bomo uspeli izpeljati vsaj še en enodnevni izlet.

Od Telekom Slovenija smo dobili obvestilo za pridobivanje interesentov, kdo bi želel imeti varovalni telefon za E-oskrbo – za varno bivanje doma. E-oskrba nudi 24-urno varnost s preprostim klicem na pomoč v primeru padca ali slabosti. Člani društva smo obiskali upokojence, za katere smo predvidevali, da si tako pomoč želijo oz. potrebujejo. Zbrane prijave smo posredovali Telekomu Slovenija. Nekaj naših članov je omenjeni telefon že prejelo.

V našem društvu smo imeli 27. maja izobraževanje za prostovoljce. Izobraževanja so se udeležili tudi novi prostovoljci.

Nadalje je 28. maja PZDU SP Nova Gorica organiziralo športne igre upokojencev. Nosilec celotne organizacije je letos bilo DU Kanal. Od šestih disciplin smo se upokojenci iz Renč udeležili treh, in sicer križanke, balinanje in lov rib s plovcem. Pri naših ekipah so bili uspešni križankarji.

Prvo mesto med posamezniki je dosegel **Boris Arčon**, za kar mu čestitamo. Ribiči pa so zasedli tretje mesto, kar je tudi odličen rezultat. V glavnem važno je sodelovanje in druženje.

Dvanajst članov našega društva se je 3. junija udeležilo srečanja prostovoljcev severne primorske regije, ki je potekalo v Novi Gorici. Po končanem predavanju je sledil ogled spomenika na Trnovem. Zatem pa druženje in izmenjava mnenj, ki se nanašajo na delovanje prostovoljskega dela.

V soboto, 9. julija, so na praznovanju Mohorjevega marljive članice Društva upokojencev Renče **Slavica Kante, Anica**

Mozetič, Adrijana Mozetič, Ljuba Vičič, Milena Čotar, Jasna Gregorič in Marija Zorn izdelovale razne venčke iz rož, butarice iz lavande in podobne male izdelke. Venčki so bili tudi prodani. Izkupiček je bil dan v dobrodelne namene **Rdečemu križu Renče**.

V teh vročih mesecih so občasno delovale le delavnice ročnih del. Z izdelki smo 16. septembra sodelovali na razstavi na Trnovem v organizaciji DU Ajdovščina. •

 in Društvo upokojencev Renče

Gasilska veselica 2022

Po dvoletnem premoru zaradi pandemije virusa covid-19 smo 18. junija ponovno organizirali gasilsko veselico v Renčah s ciljem pridobiti finančna sredstva za nabavo gasilske opreme. Poleg glavnega cilja pa želimo našim občanom in ostalim obiskovalcem ponuditi prireditev, kjer se bodo prijetno zabavali in družili. Gasilke in gasilci

si želimo, da bo prireditev postala tradicionalna.

Gasilsko veselico smo lahko izpeljali le s pomočjo naših donatorjev in sponzorjev, zato se zahvaljujemo **Občini Renče-Vogrsko** kot glavnemu sponzorju ter ostalim gospodarskim družbam in samostojnim podjetnikom: Turzis d.o.o., Stanka Abramič s.p. – Bar n'placi, VE.DA plus d.o.o., Transport Nanut – Mavricij Nanut s.p.,

Kristal d.o.o. Renče, Gradbeništvo Lasič Rajko s.p. in Mil-flor d.o.o. •

✍ in 📷 Dragan Zorn

Prostovoljno gasilsko društvo
RENČE-VOGRSKO

GASILSKI KROŽEK

VPIS in POTEK:

- Vpis v Gasilski krožek poteka skozi vse leto (od oktobra dalje)
- Gasilski krožek je namenjen članom/icam od 6-18 leta
- Gasilski krožek je namenjen dekletom in fantom ☺
- Gasilski krožek se izvaja med šolskim letom
- Gasilski krožek poteka 1x na teden (pozno popoldan)
- Pred tekmovanji se lahko uvajajo dodatni termini za priprave
- Potek Gasilskega krožka si lahko otroci ogledajo skupaj s starši
- Gasilski krožek je namenjen spoznavanju dela gasilca in postopni pripravi za vstop v Operativno enoto (+ 16 let)

VODJA MENTORJEV MLADINE

Tadej Simčič 041 / 959 - 960   pgd.rencevogrsko@gmail.com

Za dodatne informacije nas lahko pokličete ali nam pišete ☺.

Priповed Vida Furlana z Vogrskega

Letos v marcu sem na pobudo **Aleša Furlana** in **Nejca Gorjana** obiskal **Vida Furlana** z Vogrskega. Vid je, kljub častitljivim letom, ohranil bister um in spomin. Na moje vprašanje, kako je bilo po prvi svetovni vojni na Vogrskem, mi je povedal zanimive zgodbe.

»Dogajanje med prvo svetovno vojno je bilo zelo pestro tudi na Vogrskem, kar nam dokazuje ogromno vojaških jarkov in rovov, ki so bili na našem področju. Kaj se je dejansko dogajalo med prvo vojno pa ne morem vedeti, ker sem bil rojen po koncu vojne. Vendar smo kot otroci pogosto hodili in se igrali po teh jarkih in rovih ter kavernah.

Na Vogrskem so bili rovi povsod, po celi vasi. Bil pa je tudi zelo dolg podzemni rov pod vasjo. Vhod vanj je bil na severni strani (pri šoli) in izhod na južni strani pri

Lutmanovih. Ko smo kot otroci hodili po tem rovu je bil še podprt s tramovi, ki pa so že trohneli. Rov je bil visok okoli 1,7 metra, za višino človeka, širina pa je bila približno za dva človeka. Pri vходу na severni strani je bil obok rova zabetoniran, rov pa je bil zelo lepo izdelan.

Kasneje, ko se je zbiralo staro železo, je nekdo iz Ajševice razstrelil betonski vhod ter iz njega pobral železo. Železo in ostale kovine je takrat odkupoval Šnabel (op. JR, mogoče je bil Schnabel, to je priimek, ki se pojavlja v Gorici). Odkup so imeli urejen v Bazari. Posebej je zanimivo še to, kako so tedaj iskali staro železo. Upora-

VID FURLAN

bljali so naostreno železno palico, ki je imela na vrhu ročaj in so ji rekli švila. S takimi palicami so udarjali v zemljo in tako ugotavljali, malo po zvoku, malo po občutku, ali je spodaj zakopana kovina ali je kamen. Precej železa se je izkopal tudi na Markovem hribu (Sveti

Mark) v Šempetru. Med drugim je bila na Vogrskem tudi poveljniška kaverna (štáb), ki je bila betonirana, in sicer na Špacapanovem hribu. Ker je bila v zavetju in je ni doseglo topništvo, je bila primeren kraj za oficirje. Bila je zelo kvalitetno izdelana in po vojni so celo stanovali v njej. V Koretovi dragi pa je bila nastanjena artilerija (topništvo). Tu so imeli težke topove, ki naj bi bili kalibra 305 (možnarji). V prvih letih po vojni je bilo teh vojaških ostankov, to je rovov, bunkerjev, kavern in jarkov po Vogrskem še vse polno.«

Gospod Vid pa mi je povedal še mnogo drugih zanimivih zgodb iz svojega življenja, ki jih bomo predstavili v naslednjih številkah **Občinskega lista**. •

Po pripovedovanju Vida Furlana zapisal Jože Ropoša

Osebni arhiv Vida Furlana

Sušno in vroče poletje leta 1911

Letos sta nas prizadeli močna suša in huda vročina. Tudi pred 111 leti je **Anica Žemlja** v pismu, ki ga je pisala 11. septembra 1911 sestrični M. Fernanadi Omejc v Ljubljano, opisala sušo in vročino, ki je takrat prizadela naše kraje. V pismu je Anica zapisala:

»... Sedaj je bilo z ukuhanjem sadja dosti dela. Je treba poskrbeti za zimo, zakaj,

kakor vse kaže, bo na pomlad velika draginja. Imaš prav, gospodinja ne sme poznati počitnic! A jaz si jih pravzaprav tudi ne želim, ker bi ne vedela, kaj početi z njimi. Vsakdanji napor mi je prav tako potreben, kakor pa hrana. Tako so tiste urice, ki so posvečene zasebnemu delu, še toliko slajše, ker so kot ukradene. Želela bi si jih samo nekoliko daljše ... kakor sem ti menda že enkrat pisala, prebijem poleti skoraj ves prosti čas ob vezilnem razponu in ure mi beže kot minute! – Sedaj imam v delu večjo stensko sliko **»Havel landschaft«**.

Vsak, ki jo vidi od daleč, meni, da je slika. To je že tretja slika letos. Ugodno vreme je kot nalašč za delo te vrste. Zato pa mora tudi vse drugo počivati za sedaj. Ne igram že nad mesec dnij nič več. Zadnjič je bil neki glasbeni profesor iz Gorice pri nas, ki je občudoval moj pianino, a rekel, da je mnogo premalo rabljen. Da bi ne imela ničesar drugega kakor to! Tako pa zmeraj eno podi drugo.

Polna mapa pisem in oglednic leži pred menoj, ki čakajo odgovora. Tudi tvoja dva

listka sta med njimi – ali ker si ti še nekako najbolj potrpežljiva, zato moraš pa tudi najdlje čakati! Koliko imam pa še drugega zasnovanega – Bog zna, ali dovršim kedaj? Tudi par izletov imamo še projektiranih za letos. Med drugim zanimivo peš turo v Italijo, ki me najbolj mika, a sva jo primorana odložiti na kasnejši čas radi vročine in prevelicega prahu. Ne moreš si misliti, koliko smo prebili letos! Znatnega dežja nismo imeli že blizu tri mesece! Le tu pa tam kako roso! Prah je tolik, da se ti noga do gležnjev poglubi vanj. In kako žalostno je hoditi po njivah! Turščica je do malega vsa uničena. Ubogi ljudje, ki jim je polenta skoraj edina hrana! Po vinogradih je tako, da bi človek plakal. Grozdja bo malo in še to je slabo in brez primere dražje kot druga leta. Tudi sadja in krompirja ne bo. Kaj mora biti šele po mestih, ko je že na vasi taka draginja! Kaj bi počeli, da ne pridela-mo doma, česar rabimo. Celo grozdja smo imeli letos za domačo porabo. Drugo leto, če Bog da, ga bom pa že tudi tebi lahko poslala. Naše trte so jako lepe, ker jim pridno prilivamo. Dobimo kar cel vagon vode iz Soče, kajti pri nas so že davno vsi studenci usahnili. Celo Vipava je tako upadla, da jo kar bredejo in ne sega niti do kolen. Ubogi kmetje, zlasti po Krasu. Hodijo dan hoda daleč z lodricami po vodo, da zalivajo polja...

Vročina sedaj ni več tolika, ker je dan na dan veter, ki pa še bolj vse posuši. Spočetka je bilo pa tako vroče, da smo po cele noči prebili pod milim nebom. A sedaj so vsaj noči hladne. – Veseli me, da ti je moj mož ustregel z oglednicami.

Letos je bil tri tedne na dopustu. Ko se je povrnil iz Srbije, je šel v gore hladit se ... Je imel ves čas krasno vreme in je zopet prav ugodno naletel. Videl je kralja Petra in celo kraljevo obitelj, ker je bilo ravno malo dni pred poroko kraljične. Najbolje mu je ugajal kraljevič Jurij – mi bi radi letošnjo sezono zaključili s potovanjem na Brionske otoke. Ali ker se nameravam peljati še do Pulja s parobrodom, odlašamo radi kolere. Ne bojimo se je sicer nič, saj pridemo tudi sicer vsak dan s tržačani v dotiko – toda pri toliki nestrpnosti, kot vlada dandanes, je previdnost na mestu. Naj ti količkaj ne bo prav, pa te vlečejo v

bolnico in izolacijo od svojcev! Kolera je v Trstu že docela ponehala, a v Reki jo imajo še. Posebno divja pa po Italiji, dasi oblasti to skrbno prikrivajo. Izvoz iz Italije je popolnoma ustavljen, odtod tolika draginja. Slabi časi se nam obetajo ...«

V pismo je 20. septembra 1911 dodala še: » ... V soboto smo imeli veliko neurje, ki mu je sledilo večdnevno deževje. Zdaj je spet krasno vreme.« •

 Jože Ropoša
 Arhiv Jože Ropoša

Sv. Lovrenc – Bukovica

V nedeljo, 14. avgusta, smo v Župniji Bukovica praznovali god našega zavetnika sv. Lovrenca. Pri slavnostni maši so se zbrali verniki Bukovice in Volčje Drage.

Sv. Lovrenc je bil eden izmed sedmih diakonov rimske cerkve in je služboval pri papežu Sikstu II., in sicer za časa vladavine rimskega cesarja Valerijana. Župnik **Vojc Žakelj** je med mašo predstavil življenjsko pot in mučeniško smrt sv. Lovrenca. Posebej je poudaril, da mu je papež Sikst II. zaupal tudi skrb za uboge in revne. Kajti takrat ni bilo socialnih služb ali podobnih ustanov, ki bi pomagale najšibkejšim in revnim prebivalcem. Ko je cesar Valerijan zahteval, da mu sv. Lovrenc izroči bogastvo cerkve, mu je ta pripeljal reveže in zaradi tega so ga kaznovali, ga mučili in živega sežgali. Tudi v naši cerkvi je slika, ki

prikazuje njegovo mučeniško smrt, ko so ga živega spekli na ražnju. Slika je delo kiparja in slikarja Toneta Kralja.

Po koncu maše pa je župnik povabil vse prisotne, da se zadržijo pred cerkvijo ob majhnem prigrizku in kozarčku osvežilne pijače. •

 in Jože Ropoša

Pred začetkom sanacije požarišča

Najpomembnejša pravica lastnikov gozda, ki jo lahko razumemo tudi kot dolžnost, je gospodarjenje z gozdovi, kamor spada tudi sanacija v požaru prizadetih gozdov. Zaposleni na Zavodu za gozdove Slovenije OE Sežana bomo v dveh mesecih izdelali načrt sanacije, v katerem bodo podrobneje opredeljene površine za naravno obnovo, umetno obnovo s setvijo oz. sajenjem ter potrebna proračunska sredstva za sanacijo.

Na približno polovici površin, ki jih je v juliju prizadel požar, bomo uvedli gozdne sestoje v naravno pomlajevanje, zlasti kjer je vršni požar zajel posamezne skupine drevja. Sečnja drevs, ki jih je poškodoval požar, se lahko začne že pred izdelavo sanacijskega načrta. Kjer bodo posekana drevesa na večji površini, pa bo potrebno gozd umetno obnoviti s setvijo in sajenjem semena oz. sadik gozdnega drevja. Stroški semena, sadik in potrebnega materiala za varstvo sadik so financirani iz sredstev proračuna, delo obnove je sofinancirano.

Posek poškodovanega drevja se bo začel že letos, obnova s setvijo in sajenjem pa verjetno spomladi prihodnjega leta. Podobno kot na velikih požariščih iz preteklih let bomo zagotovili semena in sadike drevesnih vrst, prilagojenih rastišču ter

potreben material za zaščito sadik pred rastlinojedo divjadjo.

Zato pozivamo vse lastnike gozdov, da s sanacijo začnete čim prej. Svojo namero, da bi radi začeli s sečnjo sporočite na telefonsko številko 05 70-74-403 (8-10 ure vsak delavnik) oz. na e-naslov oesezana@zgs.gov.si. Pri tem sporočite ime in priimek, kontaktne podatke (telefonsko številko ali e-naslov), parcelno številko ter katastrsko občino parcele na kateri bo potekala sečnja.

V nadaljevanju se bomo ustavili tudi ob najpogostejših vprašanjih, s katerimi se sreča lastnik gozda pred začetkom sanacije požarišča.

Kako pridobim dovoljenje za posek?

Drevje lahko posekate po pridobitvi odločbe o dovolitvi poseka izbranih drevs

(v nadaljevanju odločba). Pridobite jo tako, da najprej sporočite svojo namero na zg. opisan način. Revirni gozdar vas bo kontaktiral glede skupnega ogleda vašega gozda in odkazila. Glede na stanje gozda in vaše potrebe bosta izbrala drevje primerno za posek. Odkazilu sledi izdaja odločbe.

Kdaj lahko revirni gozdar opravi odkazilo in koliko stane?

Odkazilo se izvaja čez vse leto, za posek pa je najprimernejši zimski čas, ko je drevje v mirovanju. Zaradi velikega števila vlog za odkazilo pred sanacijo gozda bo verjetno čakalna doba daljša kot običajno. Če sporočite svojo namero takoj, se boste izognili slabi volji v primeru, da zaradi zasedenosti gozdar ne bo mogel takoj obravnavati vaše vloge. Odkazilo je brezplačno.

Ali je gozdar dolžan pokazati meje moje parcele?

Ne. Za parcelne meje odgovarja lastnik. Lastnik skrbi tudi za vidnost meja svoje posesti. Pri tem je najbolje spoštovati tradicionalna nepisana pravila za vzdrževanje mejnih oznak. Če označb mej ni mogoče najti, se lastnik posvetuje z mejaši, če tudi to ni uspešno, so za vzpostavitev meje pristojna geodetska podjetja.

Kaj potrebujem za posek drevja na parceli, katere nisem lastnik?

Potrebujete pisno pooblastilo lastnika, ki vas pooblašča za postopek skupne izbire drevja za posek. Pooblastilo dostavite revirnemu gozdarju, s katerim se dogovorite za odkazilo. ●

 in Zavod za gozdove Slovenije, območna enota Sežana

Občina Renče–Vogrsko v luči energetske in prehranske krize

Z dohodkom, nižjim od praga tveganja revščine, so v letu 2021 živeli približno 503 občani Občine Renče–Vogrsko, kar predstavlja prb. 11,2 % celotnega prebivalstva.

V tej strukturi ljudi imamo pod pragom revščine:

- 222 upokoјencev
- 79 brezposelnih občanov
- 114 občanov zaposlenih
- 89 študentov, nezmožnih za delo

Delovno aktivnih pod pragom revščine je 114, kar je še posebej zaskrbljujoče. Prag tveganja revščine za enočlansko gospodinjstvo znaša 771 evrov, za štiričlansko družino (dva odrasla, dva otroka) pa 1.619 evrov.

Če ne bi vključevali socialnih transferjev v prihodke posameznikov oz. družinskih skupnosti, bi se prag revščine dvignil na 21,2 % celotnega prebivalstva. Če bi od dohodka odšteli še pokojnine, bi se stopnja tveganja revščine zvišala na 40,3 %.

Iz globin pod pragom revščine se nahajajo invalidi, ki zaradi nižjih pokojnin od povprečja in gibalnih omejitev ne morejo z domačo vrtnarijo ohranjati znosnejši finančni nivo. Na dnu revščine prevladujejo upokoјenci in invalidi v enočlanskih gospodinjstvih. Tudi minula ujma (požar na krasu) je še poslabšala socialno stanje v občini.

Kazalniki socialnega stanja, ki so bili oblikovani v letu 2021, ne odražajo trenutnega socialnega stanja v občini. Zavedati se moramo, da bodo sistemski ukrepi države delovali z zakasnitvijo in bodo posledično vedno zamujali.

Center za socialno delo Nova Gorica omogoča dostop do prve socialne pomoči:

- otroški dodatek
- denarna socialna pomoč
- izredna denarna socialna pomoč
- pravica do izredne pomoči po smrti družinskega člana
- pravica izredne denarne socialne pomoči, kot pomoč pri kritju stroškov pogreba

- varstveni dodatek
- državna štipendija
- znižanje plačila vrtca
- subvencija kosila za učence
- subvencija malice za učence in dijake: 05 330 29 70
- subvencija najemnine: 05 330 29 00
- pravica do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev
- pravica do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje
- oprostitev plačila socialnovarstvenih storitev
- oprostitev in prispevek k plačilu pravic družinskega pomočnika

Informacije o ostalih pomočeh najdete na spletnih straneh Centra za socialno delo Nova Gorica vključno s telefonskimi številkami.

Na občini (vsak četrto sredo v mesecu) deluje tudi informacijska pisarna, ki

usmerja občane pri pridobivanju pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja in pravic iz Zakona o zdravstvenem zavarovanju (bergle, hodulje, invalidski voziček, negovalna postelja ...). Na spletni strani občine najdete tudi kontaktne podatke za dodeljevanje enkratne socialne pomoči v okviru občinskega proračuna. **Dom upokoјencev Nova Gorica** ima s strani občine koncesijo za dodeljevanje storitev Pomoč na domu za starejše občane in invalide.

V tem trenutku je najbolj pomembno, da smo na lokalnem nivoju povezani **Center za socialno delo–Občina Renče–Vogrsko** in nevladne organizacije **Rdeči križ, Karitas, MDI Goriške, Društvo gluhih in naglušni, Slepi in slabovidni, Društvo Sožitje, Društvo Sonček, Društvo vojnih invalidov Severne Primorske, Civilni invalidi vojn Primorske**. V svetu za invalide pri občini smo izpostavili pomen koordinacije med nevladnimi organizacijami. Ta občina je izrednega pomena neformalne socialne mreže starejši–starejšemu, invalid invalidu, medsosedska samopomoč. Občina podpira nosilce teh mrež z javnimi razpisi za dodeljevanje javnih sredstev, ki pa so namenjene celotni ciljni skupini in ne samo članom določene organizacije. V teh kriznih časih v občini ne smejo obstajati bele lise brez socialne pomoči, ki jih ljudje potrebujejo.

Pri posamezniku oz. družini zazvonijo alarmi, ko ne moremo pokrivati fiksnih stroškov (plačevanje položnic), nimamo sredstev za ogrevanje, ko nam ob koncu meseca zmanjkuje sredstev za osnovno prehrano. Zavedamo se, da je v najtežjih trenutkih krize veliko lažje dajati, kot pa sprejemati.

Dokažimo sebi in drugim, da smo socialno usmerjena in povezana družba. Smo močnejši in premagali bomo tudi krizo, ki se nam bliža. •

 mag. Valter Adamič v sodelovanju z Oddelkom za družbene dejavnosti pri Občini Renče–Vogrsko

 Arhiv Občina Renče–Vogrsko

Dobro je vedeti

Hierarhija ravnanja z odpadno hrano

Rok uporabe – možna sta dva

!!! V Evropi se **20 %** **užitne hrane** zavrže samo zaradi navedbe roka uporabnosti

„Uporabno najmanj do“	„Porabiti do“
Kvaliteta: živila po roku varna za uživanje, kadar so primerno shranjena	Varnost: živila so hitro pokvarljiva in pokvarjena nevarna za uživanje
Testenine, riž, konzerve, olje, čokolada	Sveže ribe, meso, mehki siri, jajca, sveže solate

Ne zanašaj se le na datum uporabnosti, bodi moder in preveri živilo, **zaučaj lastnim čutilom!**

Doma

Pri nabavi preudarno

Načrtuj obroke in tedenski jedilnik. Pregleduj živila, ki jih imaš na voljo doma in v trgovino vedno z nakupovalnim listkom.

Malo drugačen, a nič manj okusen! **30 %** sadja in zelenjave se zavrže samo zaradi nestandardne oblike

V kuhinji pametno

Hrano pravilno **shranjujmo** (hladilniki in zmrzovalniki podaljšujejo rok trajanja) in pazimo, da imamo nad hrano pregled. Skuhajmo toliko, koliko bomo pojedli. Ostanke porabimo čim prej.

Riž, kaše, testenine – živila, ki jih je mogoče porabiti drugače, skuhamo posebej. Zelenjavne in mesne ostanke in odrezke lahko uporabimo za juhe, slane pite, namaze, polpete. Iz starega kruha lahko naredimo kocke za juho, cmoke, drobtine, pecivo. Iz suhega peciva novo pecivo. Iz sadja in zelišč smutije, marmelade, pesto.

Ljubezen in hrano moramo deliti in ne zapravljati.

ODPADNA HRANA

OBČINA RENČE-VOGRSKO

Saj ni res... pa je!

Ali ste vedeli, da zavržemo...

1/3 vse hrane = 1,3 milijarde ton hrane na leto

Slovenec na leto zavrže **68 kg** hrane, kar ga stane **163 €**, hkrati nas je **84 %** prepričan, da ne zavržemo veliko hrane

Gospodinjstva **51 %**

Kmetijstvo **20 %**

Gostilne in javne ustanove **19 %**

Trgovine **10 %**

Če bi Odpadna hrana bila država, bi bila ...

Druga največja po velikosti, takoj za Rusijo

Največja porabnica vode – več kot vsa gospodinjstva na svetu skupaj

Tretja največja onesnaževalka zraka, takoj za ZDA in Kitajsko

Imela BDP Švice = 650 milijard €

Nahranila 870 milijonov lačnih ljudi

Uničujemo okolje

Okupacija zemlje

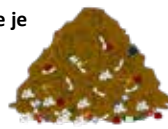

28 % vseh kmetijskih površin = 1,4 milijarde hektarjev pripada odpadni hrani

Od tega je živinoreja odgovorna za **78 %** površin

Onesnažen zrak

Ogljični odtis odpadne hrane je **3,3 giga tone CO₂ ekv**. Največjega ima hrana, ki pristane na odlagališčih (tretji največji izvor metana)

Onesnažena voda

Kmetijstvo predstavlja **92 %** vodnega odtisa narejenega s strani človeka. Za odpadno hrano porabimo **250 km³/leto** = 5 Bohinjskih jezer vsak teden

Zmanjšana biotska pestrost

Največja grožnja je v tropih, kjer je velika vrstna pestrost ter dobri pogoji za kmetijstvo. Kmetijstvo je odgovorno za **66 %** ogroženih vrst

Zaradi industrializiranega ribolova je **1/3** vseh morij preizkoriščenih

Svet je globalna vas

Trušimo brez veze

30 % užitnih delov krave se zavrže, ker jih potrošniki ne marajo

„**Sindrom dobre mame**“ – ogromne količine hrane vedno na razpolago

Ni povsod enako

Države razvitega sveta

4-članska družina iz Nemčije (360 €)

Tedenska zaloga hrane:

Države v razvoju

6-članska družina iz Sudana (42 €)

Količina odpadne hrane:

Prebivalci razvitih držav **kupijo 12-krat več** hrane kot prebivalci držav v razvoju. **12-krat več** je tudi **zavržejo**.

Nekateri so lačni

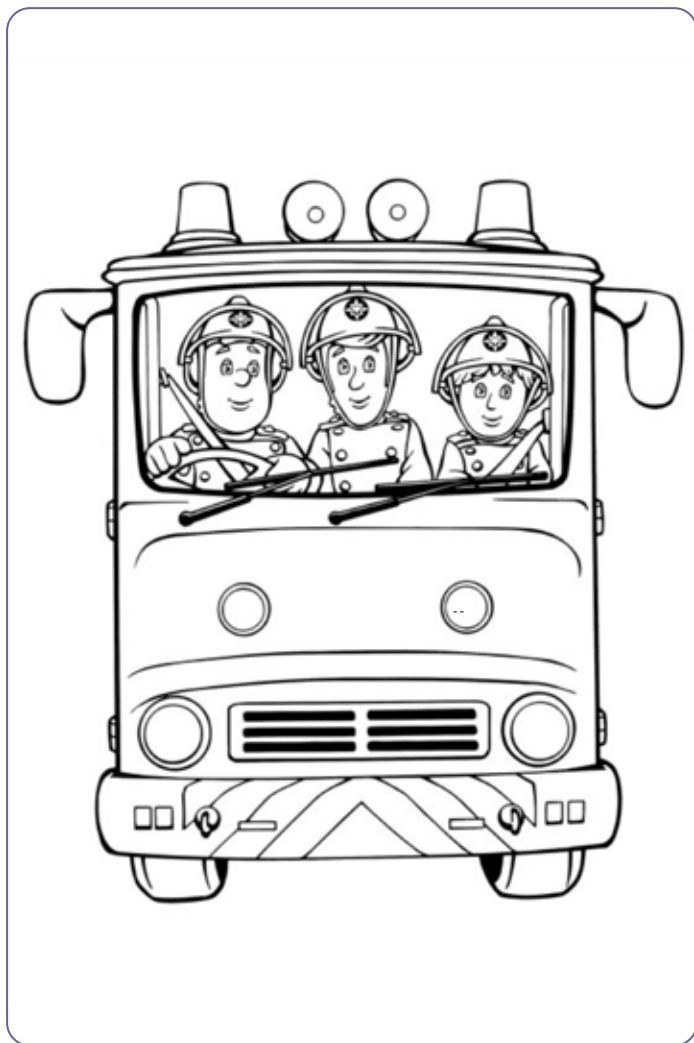

Vsak **3.** prebivalec občuti pomanjkanje hrane, vsak **8.** je podhranjen

Podhranjenost bi rešili z **dodatno žemljo na osebo na dan**

POBARVANKA

SUDOKU

		6	4			3		8
1				6	3			
3	4		9	2	8			1
			3					5
		5	2		4			9
4					7			
8	7		5	4				1
	9				1			
								8
								4

		4		1		6		7
	7					2	5	
5						9	1	
9	6	2			1	3		
				4				
		7	2		6	8		
6					2			
	4	3			8			2
		1	7			5		8

2			4					3
	7	8	1	3			4	
		9	5			6	1	
						7	5	1
	4						6	
8	5	1						
	8	3			1	9		
	9			7	3	4	8	
7					8			6

Roland Tischer

NAGRAJENCI ZA PRAVILNO REŠITEV NAGRADNE IGRE »SUDOKU« IN POVEŽI ČRTE IZ PREJŠNE ŠTEVILKE:

Izmed prispelih pravilno rešenih rešitev so bili izžrebani:

za SUDOKU:

1. **Lana Ušaj**, Renški podkraj, 5292 Renče

za POVEŽI ČRTE:

1. **Lana Ušaj**, 8 let, ime starša: Ksenija Varl Ušaj, Renški podkraj, 5292 Renče

2. **Mia Dolanc**, 2 leti, ime starša: Robert Dolanc, Mohorini, 5292 Renče

Čestitamo. Nagrade poklanja Smodin d.o.o.. Nagrado prevzamete v trgovini Smodin, Vogrsko 131, 5293 Volčja Draga.

NAGRAJENCI ZA PRAVILNO REŠITEV NAGRADNE IGRE »SVIT« IZ PREJŠNE ŠTEVILKE:

Izmed prispelih pravilno rešenih rešitev je bila izžrebana:

1. **Maria Ganocziova**, Mohorini, 5292 Renče

OBJAVA REKLAMNIH OGLASOV

V Občinskem listu lahko objavljate reklamne oglase.

Cenik reklamnih oglasov:

2 strani	297 x 210 + 4 mm dodatka za porezavo	400 EUR
1 stran	297 x 210 + 4 mm dodatka za porezavo	250 EUR
1/2 strani	186 x 132 mm	150 EUR
1/4 strani	91 x 132 mm	100 EUR
1/8 strani	91 x 64 mm	60 EUR

(Cene so brez DDV.)

Oglasi morajo biti pripravljene v formatu EPS, Ai ali v visokoresolucijskem PDF-ju, v CMYK-barvnem prostoru, slikovni del 304 dpi in tekst v krivuljah. V kolikor gre za celostranski oglas, mora ta vključevati še 4 mm dodatka za porezavo (Bleed 4 mm).

NAVODILO ZA POŠILJANJE PRISPEVKOV

Članke za objavo v Občinskem listu je treba poslati na naslov:

obcinsko.glasilo@rence-vogrsko.si s pripisom »ZA OBČINSKI LIST«.

- Tekst naj bo pisan v formatu »Microsoft Office Word«.
- Fotografije naj bodo v formatu JPG, PSD ali TIF in v čim boljši resoluciji, ločene od teksta.
- Tekst in fotografije naj bodo v e-mailu pripete kot »Pripone«.
- Teksti in avtorji fotografij naj bodo podpisani s polnim imenom in priimkom.
- Nepodpisanih tekstov ne bomo objavljali.
- Če so prispevki preveliki (datoteka presega 10 MB), naj se prispevek pošlje v več delih.
- **Prosimo, da se držite rokov oddaje prispevkov (naslednjič do 30. 11. 2022)!**

OBČINA RENČE-VOGRSKO

Občina Renče-Vogrsko

Bukovica 43, 5293 Volčja Draga

T. 05 338 45 00

F. 05 338 45 10

info@rence-vogrsko.si

www.rence-vogrsko.si

Občinska uprava Občine Renče
URNIK

Ponedeljek: 8:30-12:00

Sreda: 8:30-12:00 in 13:30-16:30

Petek: 8:30-12:00

Polpeti brez mesa

Na koščke narezana in globoko zamrznjena zelenjava, ki smo jo pridelali na lastnem vrtu ali pa se nam ponuja v hladilnem delu v trgovini.

Tako pripravljena zelenjava nam prihrani veliko časa in denarja. Lahko jo imamo vedno na zalogi.

Sestavine:

- 800 g zamrznjene mešane zelenjave
- 1 velika čebula
- ½ šopka peteršilja
- 100 ml smetane
- 4 jajca
- 200 g drobtin
- sol

- poper
- muškatni orešček
- 2 žlici moke ali drobtin
- 2 žlici olivnega olja

Priprava:

Zamrznjeno mešano zelenjavo kuhamo 4–5 minut v slani vodi, potem vodo odlijemo, zelenjavo pa stresemo na cedilo in splaknemo z mrzlo vodo. Zelenjavo stresemo v sekljalnik in zmeljemo, da nastane kašasta zmes. Čebulo olupimo in na drobno sesekljamo. Peteršilj splaknemo z mrzlo vodo, osmukamo in sesekljamo. Zelenjavno zmes, čebulo, peteršilj, smetano

in razžvrkljana jajca dobro zmešamo. Nazadnje dodamo drobtine in začинimo s soljo, poprom in muškatnim oreščkom. Iz mase oblikujemo polpete in jih povaljamo v moki ali drobtinah. Spečemo jih v ponvi na olivnem olju in postrežemo s kuhano špinatno in krompirjem v oblicah. Pa naj le kdo reče, da brez mesa nobene jedi ni. Dober tek. •

✍ Renata Tischer
📷 Roland Tischer

ZBOGOM, ZBOGOM MOJ DOMAČI KRAJ

Zbogom, zbogom, moj domači kraj,
kjer mi zibelka je tekla,
slovenska mi beseda prvič stekla,
le kdo bi vedel, kam pot peljala me bo
zdaj?

Zbogom, zbogom moj domači kraj,
kaj vse sva skupaj tu odkrila,
kaj vse sva skupaj tu zgradila,
le kdo bi vedel, če vrnem se še kdaj?

Zbogom, zbogom moj domači kraj,
ti me najbrž ne boš pogrešal, kakor jaz
bom tebe,
ti dal si mi veliko, jaz tebi košček sebe,
le kdo bi vedel, če vrnem se nazaj?

Zbogom, zbogom, moj domači kraj
svet gre naprej in ne nazaj,
že od nekdaj je tako, pa nihče ne ve zakaj,
a zdaj končno vem, kje je Bog ustvaril raj.

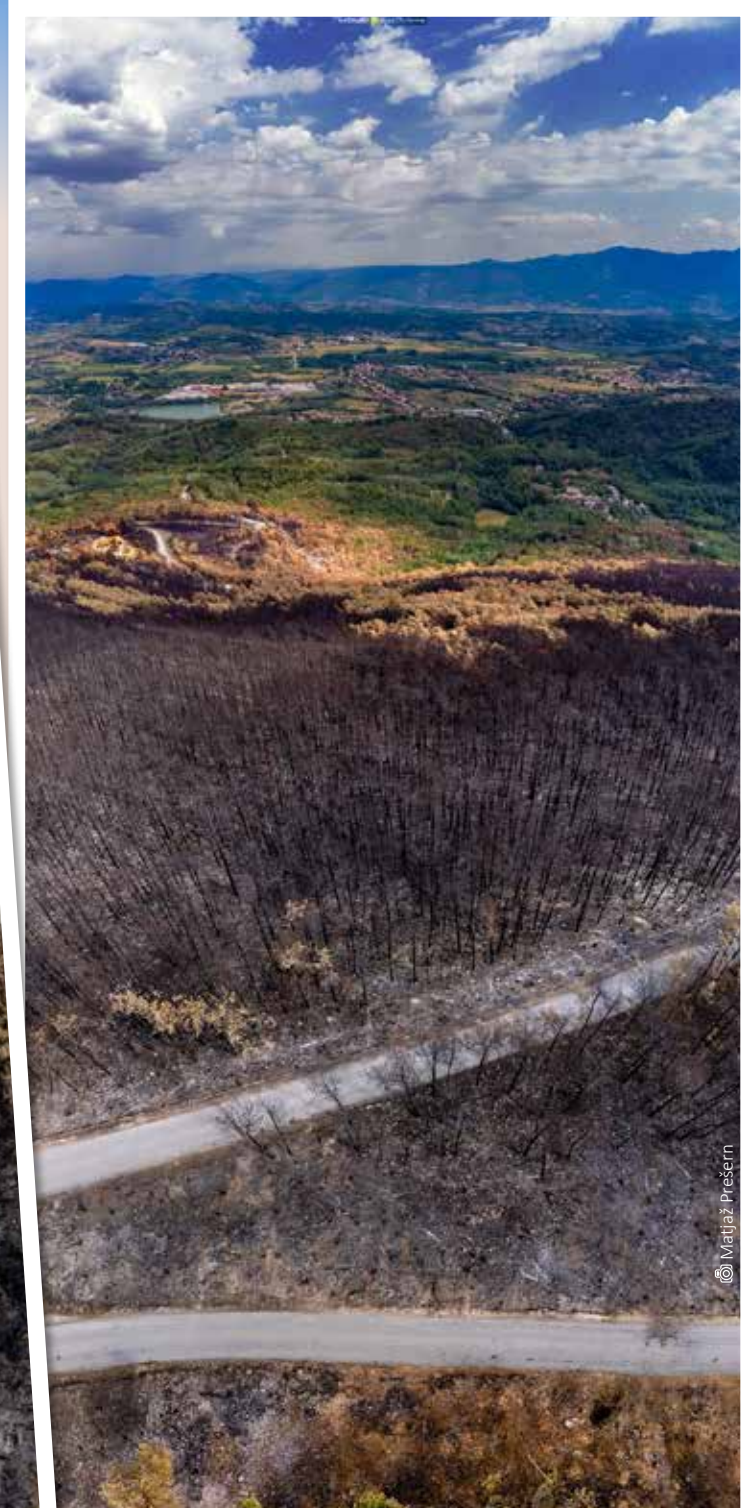
Kratka razlaga vsebine poezije

Poezija opisuje občutke, ki se lahko pojavijo, ko se npr. za daljše časovno obdobje odpravimo v kakšne bolj oddaljene, tuje kraje, npr. kakšno daljše službeno potovanje v kakšno tujo, oddaljeno državo. Takrat ponavadi postanemo bolj pozorni na vse prednosti, ki nam jih lahko nudi domači, rojstni kraj. •

✍ Branko Vodopivec

Požar Kras 2022

© Matjaz Prešern

Rok za oddajo prispevkov za naslednjo številko
Občinskega lista je

30. november 2022

Naslov za pošiljanje
prispevkov za Občinski
list: [obcinsko.glasilo@
rence-vogrsko.si](mailto:obcinsko.glasilo@rence-vogrsko.si)
s pripisom: ZA
OBČINSKI LIST